

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasto Złotów

TYTUŁ OPRACOWANIA:

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasto Złotów

WYKONANY NA ZLECENIE:

Gmina Miasto Złotów

Aleja Piasta 1

77-400 Złotów

WYKONAWCA:

FUNDACJA MIASTO

61-517 Poznań

ul. Robocza 42

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Grzegorz Szewczyk, Piotr Górka

Maj 2025

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp.....	4
1.1	Podstawy formalno prawne	4
1.2	Cel i metoda opracowania	5
2.	DIAGNOZA.....	6
2.1	Położenie i charakterystyka obszaru opracowania	6
2.2	Diagnoza w sferze społecznej	8
2.3	Diagnoza w sferze gospodarczej.....	18
2.4	Diagnoza w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.....	23
2.5	Diagnoza w sferze technicznej	30
2.6	Diagnoza w sferze środowiskowej	33
3.	Dotychczasowy Program Rewitalizacji	36
4.	Jednostki przestrzenne	40
5.	Delimitacja obszaru zdegradowanego.....	44
5.1	Sfera społeczna.....	46
5.2	Sfera gospodarcza	50
5.3	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	53
5.4	Sfera techniczna	56
5.5	Sfera środowiskowa.....	59
5.6	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	63
6.	Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.....	66
7.	ZAŁĄCZNIKI.....	72
8.	WYKAZ TABEL I ILUSTRACJI	73

1. WSTĘP

1.1 PODSTAWY FORMALNO PRAWNE

„Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”¹.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Złotów na lata 2026-2035 zostanie opracowany w oparciu o przepisy ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Podstawowym warunkiem dla opracowania programu rewitalizacji jest delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy. Proces ten obejmuje diagnozę problemów występujących w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej oraz stanu środowiska². Niniejszy dokument ma na celu zdefiniowanie problemów Miasta Złotów występujących w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej oraz stanu środowiska. Diagnoza wskazuje na wieloaspektowy i złożony charakter stwierdzonych zjawisk kryzysowych, na podstawie których dokonuje się wyodrębniania obszarów wymagających kompleksowej interwencji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar ten nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary nie posiadające ze sobą wspólnych granic.

W Mieście Złotów wyznaczony został obszar, na którym występuje wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, a jednocześnie mający istotne znaczenie dla rozwoju gminy i planowane jest na nim przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych.

¹ art.2 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U.2024.278)

² Art. 4. ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U.2024.278)

W celu opracowania diagnoz służących:

1. wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
 2. sporządzeniu albo zmianie gminnego programu rewitalizacji,
 3. ocenie aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji
- wójt, burmistrz albo prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

1.2 CEL I METODA OPRACOWANIA

Rewitalizacja obszarów miejskich to proces, który ma na celu przywrócenie życia i dynamiki społeczno-gospodarczej. Działania te obejmują szeroki zakres inicjatyw, od modernizacji infrastruktury, przez ochronę dziedzictwa kulturowego, aż po wspieranie lokalnej przedsiębiorczości. Kluczowym elementem rewitalizacji jest zaangażowanie społeczności lokalnych, które aktywnie uczestniczą w planowaniu i realizacji projektów. Dzięki temu procesowi możliwe jest nie tylko poprawienie jakości życia mieszkańców, ale także zrównoważony rozwój i ochrona środowiska. Rewitalizacja obszarów miejskich stanowi więc istotny krok w kierunku budowania silniejszych, bardziej zintegrowanych i odpornych społeczności.

Jedną z kluczowych zasad rewitalizacji jest koncentracja terytorialna działań. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji podkreśla konieczność realizacji projektów na ściśle określonym obszarze. Rozproszenie działań w przeszłości często nie przynosiło oczekiwanych rezultatów. Ograniczenie terytorialne jest ważne ze względu na ograniczone zasoby, zwłaszcza finansowe. Z tego powodu skuteczna rewitalizacja to przemyślana i kompleksowa interwencja na obszarach najbardziej potrzebujących. Włączenie lokalnej społeczności i organizacji pozarządowych w przygotowanie działań rewitalizacyjnych jest kluczowe dla sukcesu procesu. Rewitalizacja odpowiada na kryzys w konkretnej społeczności, poprawiając jakość życia mieszkańców i zwiększając atrakcyjność obszaru dla inwestorów.

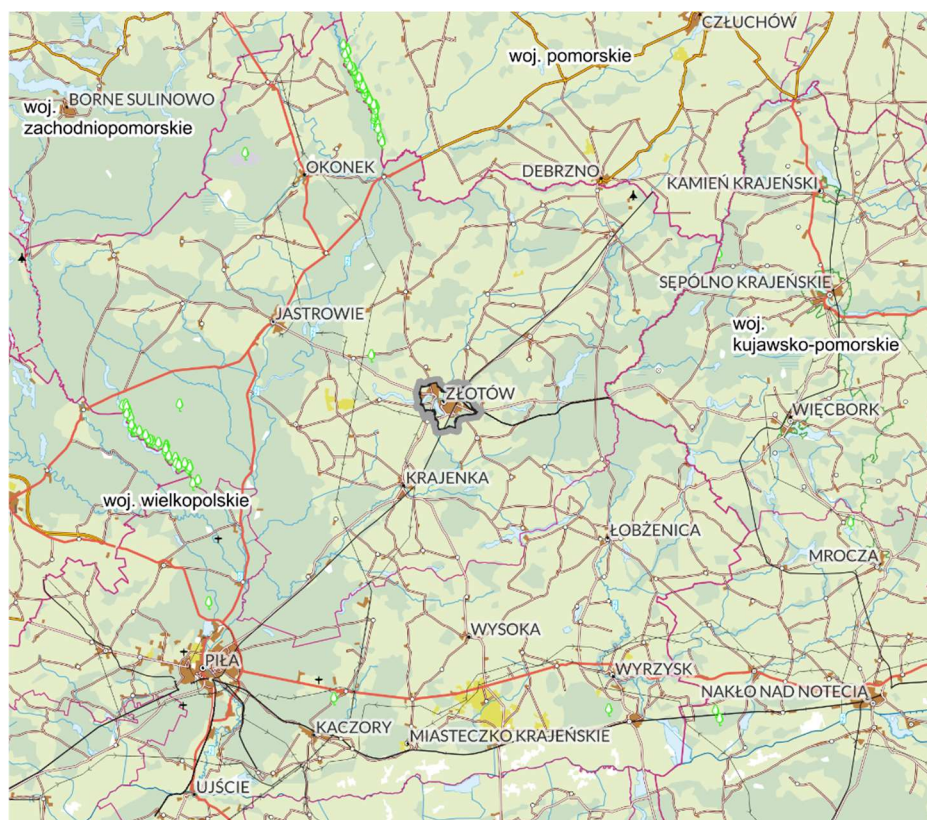
W niniejszym opracowaniu zastosowano metodę prowadzenia procesu delimitacji opisaną w poradniku „Delimitacja krok po kroku” pod redakcją Instytutu Rozwoju Miast: oraz Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa wydaną w 2019 roku prze opracowaną przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Departament Polityki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami.

2. DIAGNOZA

2.1 POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA

Złotów to miasto położone nad rzeką Głomią w północnej części województwa wielkopolskiego, na Pojezierzu Krajeńskim. Powierzchnia gminy wynosi 11,58 km², z czego 60% stanowią grunty leśne, użytki rolne i wody powierzchniowe, a 40% tereny zabudowane i zurbanizowane. Obszar gminy zamieszkuje 16 607 osób (stan na 31.12.2024r.)

Rysunek 1: Lokalizacja Gminy Miasto Złotów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

Miasto jest siedzibą władz powiatu złotowskiego, władz samorządowych gminy Miasto Złotów, gminy wiejskiej Złotów oraz wielu instytucji publicznych, finansowych i edukacyjnych. Pełni również funkcję lokalnego centrum usługowo-handlowego.

Znakomite warunki naturalne służą rozwojowi turystyki i rekreacji, w tym sportów wodnych. Sprzyjają temu liczne parki, skwery, a także ścieżki pieszo-rowerowe i okoliczne jeziora. Jednym z najbardziej atrakcyjnych miejsc rekreacyjnych jest promenada nad Jeziorem Miejskim. Z kolei Półwysep Zamkowy to miejsce wykopalisk archeologicznych z relikami fundamentów późnorennesansowego zamku rodu Potulickich, zniszczonego w czasie potopu szwedzkiego.

Sercem Złotowa jest Ratusz z 1913r. i zabytkowy układ urbanistyczny Starego Miasta. Historię miasta sprzed setek lat przywołują m.in. barokowy kościół farny z XVII w., pałac Działyńskich z przełomu XVIII i XIX w., czy też Muzeum Ziemi Złotowskiej – przykład szachulcowej zabudowy z XVIII w. i funkcjonująca do dziś wieża ciśnień z początku XX w.

Od 1995 roku odbywa się tu Euro Eco Meeting – wydarzenie promujące szeroko pojętą ekologię i zrównoważony rozwój. Instytucje miejskie, takie jak: Muzeum Ziemi Złotowskiej, Miejska Biblioteka Publiczna, Złotowski Dom Kultury, Złotowskie Centrum Aktywności Społecznej, są organizatorami wielu imprez i wydarzeń kulturalnych, w tym również plenerowych. Aktywność społeczną zapewniają także liczne organizacje pozarządowe, występując w roli animatorów życia kulturalnego, sportowego oraz społecznego.

2.2 DIAGNOZA W SFERZE SPOŁECZNEJ

W Złotowie widoczny jest proces starzenia się społeczeństwa oraz spadek liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.

Od roku 2018 liczba mieszkańców ogółem zmniejszyła się o 308 osób do poziomu 18 138 w roku 2023. Spadek liczby ludności odnotowano w grupie osób w wieku produkcyjnym - aż o 639 osób (10 575 os. w 2023r.) oraz wśród dzieci i młodzieży w wieku przedprodukcyjnym, do 17. roku życia - o 143 osoby (3 119 os. w 2023r.). Z kolei liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (emerytalnym) systematycznie rosła - o 474 osoby i na koniec 2023r. liczyła 4 444.

Systematycznie wzrastał współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi. Wzrost tego wskaźnika z 25,4 w 2018 roku do 32,6 w 2023 roku oznacza, że na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało coraz więcej osób w wieku emerytalnym - z roku na rok o około 1-2 osoby więcej.

Zaobserwowano również systematyczny spadek liczby mieszkańców w wieku 20-24 lat - z 984 osób w 2018 roku do 871 osób w 2023 roku. Oznacza to ubytek 113 młodych dorosłych w ciągu sześciu lat, co stanowi spadek o ponad 11%. Tendencja ta wskazuje na migrację młodych ludzi do większych miast lub za granicę w poszukiwaniu lepszych możliwości edukacyjnych, zawodowych i życiowych.

Niekorzystne trendy demograficzne widoczne są zarówno w zakresie migracji, jak i przyrostu naturalnego. Saldo migracji, czyli różnica między liczbą osób przybyłych a opuszczających miasto, przez większość analizowanego okresu było ujemne. Po niewielkiej nadwyżce migracyjnej w 2019 roku, w kolejnych latach notowano coraz większy odpływ ludności: od 103 osób w 2020 roku do aż 204 w 2022 roku. Wyhamowanie trendu nastąpiło w 2023r. Dane te wskazują, że więcej mieszkańców opuszczało Złotów niż się do niego sprowadzało, co może być efektem migracji zarobkowej, edukacyjnej lub braku atrakcyjnych warunków do życia i pracy w mieście.

Przyrost naturalny - różnica między liczbą urodzeń a zgonów - również wykazuje wyraźnie negatywny trend. Od 2020 roku wskaźnik ten jest systematycznie ujemny, osiągając w 2023 roku najniższy poziom -100. Z roku na rok w Złotowie umierało więcej osób niż się rodziło, co dodatkowo pogłębia proces depopulacji i starzenia się społeczeństwa.

Złotów stoi przed wyzwaniami demograficznymi typowymi dla wielu małych i średnich miast: spadkiem liczby ludności ogółem, malejącą grupą osób aktywnych zawodowo oraz rosnącym udziałem seniorów w strukturze społecznej. Utrzymanie opisanego trendu w przyszłości wpłynie na zwiększenie zapotrzebowania na usługi zdrowotne, opiekuńcze i senioralne oraz zmniejszenie potencjału lokalnego rynku pracy. Spadek liczby mieszkańców w grupie wiekowej 20-24 lata jest szczególnie niepokojący z punktu widzenia potencjału rozwojowego miasta, ponieważ osoby w tym wieku to przyszli pracownicy, rodzice i aktywni uczestnicy życia społecznego.

Z kolei zjawisko ujemnego salda migracji i przyrostu naturalnego mogą prowadzić do zmniejszenia liczby mieszkańców, ograniczenia zasobów pracy, a w dłuższej perspektywie – do osłabienia potencjału rozwoju społeczno-gospodarczego Złotowa.

Tabela 1: Zmiany demograficzne w Złotwie w latach 2018-2023

Wskaźnik	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ludność ogółem [os.]	18 446	18 532	18 789	18 525	18 275	18 138
ludność w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat, os.)	3 262	3 321	3 366	3 275	3 190	3 119
ludność w wieku produkcyjnym [os.]	11 214	11 081	11 210	11 000	10 740	10 575
ludność w wieku poprodukcyjnym [os.]	3 970	4 130	4 213	4 250	4 345	4 444
liczba mieszkańców w wieku 20-24 lat [os.]	984	976	974	945	873	871
współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	25,4	27,2	27,8	29,1	31,1	32,6
saldo migracji	-4	36	-103	-129	-204	-45
przyrost naturalny	21	29	-34	-65	-57	-100

Źródło: opracowanie na podstawie danych BDL, GUS, <https://stat.gov.pl>, Monitor Rozwoju Lokalnego, <https://analizy.monitorrozwaju.pl/>

Sytuacja społeczno-ekonomiczna mieszkańców

Sytuacja społeczna i materialna mieszkańców Złotowa jest zróżnicowana. Dostrzegalne są oznaki poprawy kondycji socjalnej części społeczeństwa, jednak nadal utrzymują się symptomy zagrożenia wykluczeniem.

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej środowiskowej systematycznie maleje – z 1 466 w 2018 roku do 1 060 w 2023 roku. Stopniowo poprawia się sytuacja ekonomiczna części gospodarstw domowych. Na tle zmniejszającej się liczby ludności wymagającej wsparcia systemowego w zakresie opieki społecznej, wyraźnie wzrasta liczba osób, których dotyczą trudności związane z bieżącym utrzymaniem.

Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych wzrosła w analizowanym okresie z 5 127 w 2018 roku do 5 712 w 2023 roku, a ostatnie dwa lata, (2022r. i 2023r.) przynoszą wyraźny wzrost tego wskaźnika. Pogorszyła się sytuacja finansowa części mieszkańców, zwłaszcza

w kontekście rosnących kosztów utrzymania (inflacja, wzrost opłat za energię). Więcej osób ma trudności z pokryciem podstawowych kosztów związanych z zamieszkaniami.

W zakresie zaległości w opłatach za mieszkania w zasobach gminnych wyraźne pogorszenie sytuacji materialnej mieszkańców zasobu komunalnego nastąpiło w roku 2020. Choć w 2022 roku odnotowano niewielki spadek tych zaległości względem 2020 roku, to nadal poziom pozostaje wysoki, co może oznaczać trwałe zadłużenie części lokatorów i narastające ryzyko eksmisji lub konieczności interwencji socjalnej.

Dane te wskazują na coraz większe trudności ekonomiczne części mieszkańców Złotowa w zakresie zabezpieczenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych. Wzrost liczby przyznanych dodatków mieszkaniowych oraz wysoki poziom zadłużenia w lokalach komunalnych sugerują, że pomoc finansowa nie nadąża za rosnącymi kosztami życia, a wiele gospodarstw domowych funkcjonuje na granicy ubóstwa czynszowego.

Jednocześnie zauważalny jest znaczący spadek liczby dzieci, na które przyznawany jest zasiłek rodzinny – z 1 093 w 2018 roku do 643 w 2023 roku. Spadek ten koreluje ze znaczącym wzrostem migracji w omawianym okresie, jak i spadkiem liczby osób korzystających z pomocy społecznej (wzrost dochodów rodzin, który sprawia, że nie kwalifikują się już do tego rodzaju świadczenia).

Nastąpił wyraźny spadek wskaźnika ubóstwa głębokiego – z 3,9% w 2018 roku do 2,6% w 2023 roku. Zmniejszenie odsetka mieszkańców ze skrajnym niedoborem zasobów życiowych w ogólnej liczbie mieszkańców stanowi o pozytywnym trendzie zmian sytuacji życiowej mieszkańców o największych deficytach i potrzebach życiowych.

Sytuacja społeczno-ekonomiczna mieszkańców Złotowa wskazuje na konieczność dalszego monitorowania i reagowania na potrzeby w zakresie polityki mieszkaniowej oraz wsparcia rodzin.

Tabela 2: Sytuacja społeczno-ekonomiczna mieszkańców Złotowa w latach 2018-2023

Wskaźnik	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Przyznane dodatki mieszkaniowe	5 127	4 906	4 685	4 432	5 230	5 712
Zaległości w opłatach za mieszkania w zasobach gminnych (w zł)	69 500	-	517 000	-	436 000	-
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	1 466	1 433	1 346	1 142	1 107	1 060
Dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	1 093	1 088	1 020	890	740	643
Zasięg ubóstwa głębokiego [w %]	3,90	3,60	3,20	2,80	2,60	2,60

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Monitora Rozwoju Lokalnego,
<https://analizy.monitorrozwoju.pl/>

Bezpieczeństwo

System bezpieczeństwa w mieście oparty był na współpracy Straży Miejskiej, Policji oraz jednostek ochrony przeciwpożarowej, a także wsparciu władz lokalnych.

Straż Miejska w Złotowie prowadziła działania porządkowe, w szczególności w zakresie ruchu drogowego i ochrony środowiska. Liczba interwencji wahała się od 324 w 2022 roku do 418 w 2023 roku. Dominowały wykroczenia drogowe, których w 2023 roku odnotowano 202. Równolegle prowadzono kontrole środowiskowe – ich liczba w latach 2022 i 2023 wyniosła odpowiednio 91 i 66. Rosnąca aktywność służb wiązała się ze zwiększoną obecnością patroli oraz usprawnioną procedurą zgłoszeń.

Policja interweniowała średnio ponad 1 750 razy rocznie, a najwyższą aktywność odnotowano w 2023 roku (2 028 interwencji). Znaczną część stanowiły interwencje domowe, w tym te skutkujące wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty” – 63 przypadki w 2022 roku i 51 w 2023. Wykrywalność przestępstw systematycznie rosła – z 73,1% w 2021 roku do 80,04% w 2023 roku, choć w 2024 roku spadła do 72,18%.

W roku 2022 Policja na gorącym uczynku zatrzymała 135 sprawców (w 2023r. – 112 sprawców) oraz 42 zatrzymania za czyny karalne popełnione przez osoby nieletnie (w 2023r. – 7 nieletnich).

Wypadki drogowe i kolizje w omawianym okresie utrzymywały się na umiarkowanym poziomie. Liczba wypadków wahała się od 5 do 10 rocznie, natomiast kolizji – od 88 w latach

2021–2022 do 101 w 2023 roku. Miasto podejmowało działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym modernizację przejść dla pieszych i remont oświetlenia ulicznego.

W ciągu czterech lat liczba przestępstw w Złotowie wykazywała zmienność – od 368 w 2021 roku, przez spadek do 289 w 2023 roku, po wzrost do 378 w roku 2024. Najczęstsze kategorie to kradzieże mienia, zniszczenia mienia publicznego, prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości oraz przestępstwa przeciwko zdrowiu.

Wzrost wykrywalności był także efektem wykorzystania miejskiego monitoringu, który jest istotnym elementem systemu bezpieczeństwa. W 2023 roku zapis z 37 kamer pomógł w ustaleniu sprawców ponad 60 zdarzeń. Od roku 2024 system obejmuje już 46 kamer rozmieszczonych w newralgicznych punktach miasta. Władze miasta inwestowały również w instalację czujników hałasu i oświetlenie solarne w rejonach szkół oraz stref rekreacyjnych, co zwiększyło poziom bezpieczeństwa w porze wieczornej i nocnej.

W zakresie działań prewencyjnych prowadzono szeroką współpracę z mieszkańcami i organizacjami społecznymi. W ramach kampanii edukacyjnych realizowano programy takie jak „Bezpieczny Senior”, „Widoczny Pieszy” oraz warsztaty z samoobrony. W szkołach podstawowych odbywały się spotkania z funkcjonariuszami w ramach programu „Bezpieczna droga do szkoły”.

Zadania związane z reagowaniem kryzysowym realizowane są przez Państwową i Ochotniczą Straż Pożarną. Liczba interwencji utrzymywała się na stabilnym poziomie – od 183 w 2022 roku do 201 w 2023 roku. Dominowały tzw. miejscowe zagrożenia, obejmujące wypadki drogowe, usuwanie skutków burz i pomoc w stanach zagrożenia zdrowia. Liczba małych pożarów wynosiła odpowiednio. Odnotowywano także interwencje w zakresie pożarów, przy czym ich liczba wahała się od 37 w 2021 roku, 22 w 2022 roku do 25 w 2023 roku, z przewagą drobnych incydentów bez ofiar i większych strat materialnych.

Działania straży pożarnej obejmowały również aktywność edukacyjną – organizowano pokazy sprzętu, ćwiczenia ewakuacyjne i pogadanki w szkołach, zwiększając świadomość mieszkańców w zakresie reagowania na zagrożenia. W analizowanym okresie nie doszło do żadnych poważnych pożarów ani katastrof.

Tabela 3: Poziom bezpieczeństwa w Złotowie w latach 2022-2024

Wskaźnik	2022	2023	2024
interwencje Straży Miejskiej, w tym:	377	324	418
- w zakresie ruchu drogowego	188	159	202
kontrole w zakresie środowiska naturalnego	89	91	66
interwencje Policji, w tym:	1 733	2 028	1 513
- interwencje domowe	96	210	164
wszczęcia procedury „niebieskiej karty”	24	63	51
wypadki drogowe	5	6	10
kolizje drogowe	88	88	101
przestępstwa	348	289	378
wykrywalność przestępstw	78,13%	80,04%	72,18%
interwencje straży pożarnej, w tym:	209	183	201
- małe pożary	37	22	25
- zagrożenia miejscowe	158	144	153

Źródło: opracowanie na podstawie Raportów o stanie Gminy Miasto Złotów za rok 2022, 2023 i 2024.

Aktywność i integracja społeczna

Aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców Złotowa charakteryzuje się stopniowym wzrostem zaangażowania instytucji i organizacji pozarządowych, oraz zróżnicowanym poziomem uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i życiu bibliotecznym.

Systematycznie rosła liczba jednostek sektora finansów publicznych, które wspierały rozwój społeczności lokalnej (z 117 w 2018 roku do 120 w latach 2022 i 2023). Jeszcze bardziej dynamiczny był wzrost liczby fundacji i stowarzyszeń – z 70 organizacji w 2018 roku do 89 w 2023 roku. Saldo bieżące zarejestrowanych i wyrejestrowanych organizacji pozarządowych od roku 2021 jest zdecydowanie dodatnie. Ten trend odzwierciedla rosnącą aktywność obywatelską i skłonność mieszkańców do tworzenia inicjatyw oddolnych w obszarze społecznym, kulturalnym i edukacyjnym. Przy czym należy również zauważyć, że w roku 2023 w Złotowie działało ponad 40 organizacji, które ubiegały się o granty miejskie i realizowały projekty we współpracy z samorządem lokalnym. Działania dotyczyły m.in. integracji

międzypokoleniowej, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, edukacji obywatelskiej i wolontariatu.

Miasto zapewnia wsparcie finansowe na realizację projektów społecznych, kulturalnych i edukacyjnych. Udział wydatków na dotacje bieżące dla organizacji pozarządowych w wydatkach bieżących JST wzrósł z 1,34% w roku 2018 (tj. 0,841 mln zł), do poziomu 1,75% w roku 2023 (1,517 mln zł).

Kluczową rolę w tworzeniu przestrzeni integracji odgrywa działające od 2009 roku **Złotowskie Centrum Aktywności Społecznej**, które m.in. koordynuje działania wolontariackie, wspiera integrację społeczną i działania organizacji pozarządowych, inicjatywy sąsiedzkie. W 2023 roku Centrum zorganizowało ponad 60 wydarzeń, angażując łącznie ponad 3 000 mieszkańców.

Na przestrzeni lat rośnie znaczenie **budżetu obywatelskiego i konsultacji społecznych**. W 2019 roku w głosowaniu na projekty budżetu obywatelskiego wzięło udział ok. 800 mieszkańców, a w 2023 roku w życie obywatelskie miasta zaangażowało się ponad 1 200. Liczba zgłaszanych projektów wzrosła z 12 w 2019 r. do 18 w 2023 r., z czego corocznie wybierano do realizacji od 5 do 7 inicjatyw.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 roku objął wsparciem ok. 950 osób, a w 2023 roku już ponad 1 100, w tym blisko 300 seniorów i ponad 150 rodzin z dziećmi, realizując programy socjalne, aktywizujące osoby bezrobotne, samotne i zagrożone marginalizacją. Wzrosła liczba programów aktywizacyjnych i usług opiekuńczych, w tym wdrożenie programów teleopieki i wsparcia cyfrowego dla osób starszych. W Złotowie funkcjonuje również sieć infrastruktury społecznej – świetlice środowiskowe, kluby seniora, placówki wsparcia dziennego, a także przestrzenie wspólne, takie jak parki, skwery czy place zabaw, które sprzyjają budowaniu relacji sąsiedzkich i międzypokoleniowych.

Choć ogólna liczba osób objętych pomocą w ostatnich kilku latach wykazywała tendencję spadkową, profil i skala problemów społecznych pozostały względnie stabilne, co świadczy o trwałych wyzwaniach w zakresie opieki społecznej.

W 2022 roku pomocą społeczną objęto 628 rodzin, co przekładało się na 1 309 osób. W kolejnym roku liczba beneficjentów spadła do 1 152 osób w 555 rodzinach (spadek o niemal 12%), a w 2024 roku nieznacznie dalej – do 1 138 osób w 554 rodzinach. Spadek liczby rodzin i osób korzystających z pomocy można częściowo tłumaczyć poprawą sytuacji gospodarczej i skuteczniejszym kierowaniem wsparcia do najbardziej potrzebujących, jednak nadal utrzymuje się znaczna liczba rodzin wymagających systemowego wsparcia.

Najczęstszą przyczyną udzielania pomocy pozostaje długotrwała lub ciężka choroba – dotyczyła ona 33,63% przypadków w 2022 roku, 29% w 2023 roku i aż 527 osób w 2024 roku (czyli niemal połowy beneficjentów). Drugim dominującym powodem jest bezrobocie – jego udział w strukturze potrzeb oscylował wokół 18–19%, a w 2024 roku objęło ono aż 480 osób. Utrzymująca się wysoka liczba osób bezrobotnych wśród odbiorców wsparcia wskazuje na potrzebę dalszych działań aktywizujących i integracyjnych.

Znaczący odsetek rodzin wymagał pomocy z powodu problemów opiekuńczych i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego (304 osoby w 2024 roku, ok. 9% przypadków w 2023). Inne istotne przesłanki to potrzeba ochrony macierzyństwa (278 osób w 2024), ubóstwo (248 osób), niepełnosprawność (246 osób) i alkoholizm (88 osób). Wskaźniki związane z bezdomnością, narkomanią i adaptacją po opuszczeniu zakładu karnego pozostawały niskie (poniżej 1% w każdym roku).

Struktura przyczyn korzystania z pomocy społecznej w Złotowie wskazuje na złożoność problemów społecznych, z którymi mierzy się lokalna społeczność. Utrzymująca się wysoka liczba przypadków długotrwałej choroby i bezrobocia, przy jednoczesnym występowaniu zjawisk takich jak bezradność wychowawcza czy uzależnienia, podkreśla znaczenie i konieczność realizacji systemowych i interdyscyplinarnych działań pomocowych.

W Złotowie **działalność kulturalną** prowadzą przede wszystkim trzy główne jednostki organizacyjne, przyciągając mieszkańców w różnym wieku.

Złotowski Dom Kultury (ZDK), samorządowa instytucja kultury, która organizuje wydarzenia artystyczne, koncerty, warsztaty, przeglądy filmowe i działania animacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych w różnych dziedzinach sztuki, aktywnie integrując trzy sektory działalności – publiczny, prywatny i pozarządowy. Pełnił też funkcję centrum współpracy, udostępniając infrastrukturę, doświadczenie organizacyjne i zaplecze promocyjne dla wspólnych działań wielu partnerów.

Liczba uczestników zajęć w ZDK wykazywała znaczące wahania, odzwierciedlające wpływ ograniczeń pandemicznych w latach 2020–2021. Po spadku w 2020 roku (145 uczestników), nastąpił wyraźny wzrost do 477 osób w 2021 roku i 724 w 2022 roku, co potwierdza odbudowę zainteresowania ofertą kulturalną po okresie pandemii. W 2023 roku liczba uczestników wyniosła 445, co mimo lekkiego spadku, nadal świadczy o istotnej roli ZDK w procesie integracji lokalnej.

W roku 2024 ZDK zorganizował 100 wydarzeń i imprez, w których wzięło udział ponad 28 tysięcy uczestników (średnio liczba wydarzeń wahała się od 6 do 18 miesięcznie, w 2023 roku średnio ponad 10 wydarzeń miesięcznie, a w 2022 roku ponad 7 wydarzeń).

Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida – pełni funkcję nie tylko wypożyczalni książek, ale także centrum edukacyjno-kulturalnego. Organizuje spotkania autorskie, wystawy, konkursy literackie i zajęcia dla dzieci. W 2024 roku MBP zorganizowała 197 wydarzeń kulturalnych, w których uczestniczyło 5 116 osób. Wydarzenia te były skierowane do różnych grup wiekowych. W 2023 roku w 217 wydarzeniach wzięło udział 6 145 osób, a rok wcześniej na 231 wydarzeniach kulturalnych, frekwencja osiągnęła poziom ponad 5,5 tysiąca uczestników.

Z kolei liczba aktywnych zarejestrowanych czytelników biblioteki wykazuje stopniowy spadek – z 3 515 w 2019 roku do 2 774 w 2023 roku. Mimo zmniejszania się zainteresowania tradycyjną formą korzystania z biblioteki, instytucje te pozostają ważnym elementem życia kulturalnego, realizując jednocześnie działania edukacyjne, cyfrowe i integracyjne. W 2024 roku księgozbiór liczył 77 133 egzemplarze. W 2024 roku MBP odnotowała wzrost liczby aktywnych wypożyczających czytelników do 2 831 osób.

Muzeum Ziemi Złotowskiej – dokumentuje i promuje historię oraz dziedzictwo kulturowe regionu. Posiada bogate zbiory etnograficzne, historyczne i artystyczne, a także prowadzi działalność edukacyjną i wystawienniczą, organizując 12 wystaw czasowych i stałych oraz ponad 40 wydarzeń kulturalnych rocznie, dla ponad 13 tys. zwiedzających.

Aktywna rola muzeum, jego zróżnicowana oferta i rosnąca liczba odwiedzających, w połączeniu z funkcją Punktu Informacji Turystycznej, czynią je instytucją wywierającą duży wpływ na kształtowanie lokalnej tożsamości i zaangażowania społecznego, a także rozwój turystyki kulturalnej, co potwierdzają otrzymane wyróżnienia (m.in. Polskiej Organizacji Turystycznej).

Podsumowanie diagnozy w sferze społecznej

Demografia

- od 2018 do 2023 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 308 osób. Szczególnie widoczny był spadek liczby osób w wieku produkcyjnym (o 639 osób) i przedprodukcyjnym (o 143 osoby), przy jednoczesnym wzroście liczby seniorów (o 474 osoby).
- Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wzrósł z 25,4 do 32,6, co oznacza coraz większe obciążenie systemu przez rosnącą liczbę osób starszych. Równocześnie ubyło młodych dorosłych w wieku 20–24 lata (spadek o 113 osób, czyli 11,5%), co wskazuje na odpływ tej grupy do większych ośrodków.
- Saldo migracji w większości lat było ujemne, a przyrost naturalny od 2020 roku utrzymywał się na ujemnym poziomie, osiągając w 2023 roku wartość -100.

Sytuacja społeczno-ekonomiczna

- Sytuacja materialna mieszkańców jest zróżnicowana. Maleje liczba osób korzystających z pomocy społecznej środowiskowej (z 1 466 do 1 060), co może świadczyć o częściowej poprawie ich sytuacji materialnej.
- Równocześnie rośnie liczba osób otrzymujących dodatki mieszkaniowe (z 5 127 do 5 712), odzwierciedlając tym samym trudności z pokrywaniem kosztów utrzymania mieszkań. Wysokie zadłużenie czynszowe w lokalach komunalnych (ponad 500 tys. zł w 2020 r.) wskazuje na pogorszenie sytuacji finansowej wielu gospodarstw domowych.
- Znaczący spadek liczby dzieci objętych zasiłkiem rodzinnym oraz obniżenie wskaźnika ubóstwa głębokiego (z 3,9% do 2,6%) wskazują częściową poprawę warunków życia najbardziej potrzebujących.

Bezpieczeństwo:

- W ostatnich latach wzrosła liczba interwencji Straży Miejskiej, zwłaszcza w zakresie ruchu drogowego.
- Policja odnotowała wzrost liczby interwencji do 2 028 w 2023 roku, przy czym dominowały sprawy domowe i związane z przemocą.

- Wykrywalność przestępstw wzrosła do 80% w 2023 roku, choć w 2024 roku nastąpił jej spadek. Rozbudowa monitoringu miejskiego przyczyniła się do poprawy bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.
- Straż Pożarna utrzymuje stabilny poziom interwencji, głównie w zakresie zagrożeń miejscowych.

Aktywność społeczna i kultura:

- Złotów notuje wzrost aktywności społecznej i obywatelskiej. Liczba fundacji i stowarzyszeń wzrosła z 70 do 89, a ponad 40 organizacji korzystało w 2023 roku z dotacji miejskich.
- Coraz większą rolę odgrywa budżet obywatelski – liczba głosujących wzrosła z 800 do ponad 1 200.
- Złotowskie Centrum Aktywności Społecznej (ZCAS) zorganizowało w 2023 roku ponad 60 wydarzeń, angażując ponad 3 000 mieszkańców.

Instytucje kultury:

- Działalność kulturalna w mieście opiera się na pracy trzech głównych instytucji: Złotowskiego Domu Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej i Muzeum Ziemi Złotowskiej.
- ZDK zorganizował 100 wydarzeń w 2024 roku, gromadząc 28 tysięcy uczestników.
- Biblioteka w 2023 roku zorganizowała 217 wydarzeń z udziałem 6 145 osób, a mimo spadku liczby czytelników odnotowano odbudowę zainteresowania w 2024 roku.
- Muzeum przyciąga corocznie ponad 13 tysięcy odwiedzających, organizując liczne wystawy i wydarzenia edukacyjne, co wzmacnia lokalną tożsamość i rozwój turystyki kulturalnej.

Złotów mierzy się z wyzwaniami typowymi dla średnich miast: depopulacją, starzeniem się mieszkańców i odpływem młodych. Jednocześnie obserwuje się pozytywne zmiany w obszarze aktywności obywatelskiej, kultury i bezpieczeństwa. Potrzebne są konsekwentne działania w zakresie polityki demograficznej, mieszkaniowej i usług społecznych, szczególnie nakierowane na zatrzymanie młodych mieszkańców i poprawę jakości życia seniorów.

2.3 DIAGNOZA W SFERZE GOSPODARCZEJ

Rynek pracy w Złotowie w latach 2018–2023 charakteryzował się stopniową poprawą sytuacji zatrudnieniowej, ale również wyzwaniem związanym z niekorzystnymi trendami demograficznymi i odpływem młodych mieszkańców, powodując wyraźne uszczuplenie lokalnych zasobów pracy.

W analizowanym okresie liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 639 osób (z 11 214 w 2018 roku do 10 575 w 2023 roku). Równocześnie zaobserwowano istotny spadek liczby osób w wieku 20–24 lat – o ponad 11%, w wyniku migracji edukacyjnej i zarobkowej młodych ludzi do większych miast lub za granicę. Różnica pomiędzy liczbą osób w wieku 20–24 a liczbą osób w wieku 60–64 zmniejszyła się z -455 w 2018 roku do -299 w roku 2023. Populacja osób w wieku emerytalnym coraz bardziej dominuje nad młodymi dorosłymi, pogłębiając niedobory siły roboczej, przez co osłabia się potencjał rozwoju lokalnej gospodarki w dłuższej perspektywie.

Sytuacja na rynku pracy w Złotowie, mierzona stopą bezrobocia rejestrowanego, uległa wyraźnej poprawie, mimo przejściowych wahań związanych z pandemią COVID-19. Na koniec 2018 roku stopa bezrobocia wynosiła około 7,0%. W kolejnych latach wskaźnik ten kontynuował trend spadkowy. W 2021 roku osiągnął rekordowo niski poziom 4,7%. Był to efekt szybkiego odbicia gospodarki oraz utrzymującego się popytu na pracowników, szczególnie w sektorze usług i budownictwa. W latach 2022–2023 stopa bezrobocia ustabilizowała się w przedziale 4,8–5,0% (spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych – z 48 do 34 osób na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym).

Stopa bezrobocia w Złotowie obniżyła się o 2 punkty procentowe, co świadczy o ogólnej poprawie kondycji lokalnego rynku pracy. Mimo to nadal utrzymuje się nieco powyżej średniej dla województwa wielkopolskiego i wymaga wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej, szczególnie dla osób długotrwale bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w ujęciu powiatowym) wzrosło z 3 553,95 zł w 2018 roku do 5 550,19 zł w roku 2023 (wzrost o ponad 56%).

W ostatnich latach zrealizowano pojedyncze, punktowe inwestycje w sektorze handlowym, magazynowym i przemysłowym. Nie jest to stały trend rozwojowy. Taki sposób rozwoju zasobów potwierdza lokalny, usługowo-produkcyjny charakter gospodarki. Największe przyrosty powierzchni miały miejsce w latach 2019 (budynki handlowe: 5 567 m²) i 2022 (budynki przemysłowe: 4 374 m²). Niewielki rozwój biurowców (zaledwie 332 m² w ciągu sześciu lat) potwierdza brak zapotrzebowania na nowoczesne powierzchnie administracyjne, z uwagi na dominację mikroprzedsiębiorstw w strukturze gospodarczej miasta. W 2023 roku nastąpił wyraźny wzrost powierzchni magazynowej (1 453 m²), zapewniając zaplecze logistyczne dla lokalnej gospodarki.

Struktura i dynamika sektora przedsiębiorstw

Największy wzrost liczby firm odnotowano w sekcji „**Pozostałe**”, obejmującej różnorodne formy działalności (m.in. edukacja, kultura, administracja, działalność organizacji), gdzie liczba podmiotów wzrosła z 520 w 2018 roku do 610 w roku 2023 (to największy wzrost – o 17,3%).

Wyraźny rozwój widoczny jest również w **budownictwie** – liczba podmiotów w tej branży wzrosła z 225 do 299 (o ponad 32%). Rosło zapotrzebowanie na usługi remontowo-budowlane, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. Branża ta jest istotna dla lokalnej gospodarki.

Z kolei podmioty działające w sektorze **handlu hurtowego i detalicznego oraz napraw** – mimo że wciąż stanowiły najliczniejszą grupę działalności (425 firm w 2023 roku) – odnotowały wyraźny spadek (z 444 w 2018 roku), prawdopodobnie w wyniku rosnącej konkurencji ze strony dużych sieci handlowych, przenoszenia się sprzedaży do kanałów internetowych oraz wycofywania się drobnych przedsiębiorców z rynku.

Podobny spadek dotyczy **przetwórstwa przemysłowego**. Liczba firm w tej sekcji zmniejszyła się z 167 do 153, wskazując na trudności sektora w utrzymaniu się na lokalnym rynku, z uwagi na ograniczony dostęp do pracowników i rosnące koszty produkcji.

Niewielki, lecz stały wzrost liczby podmiotów w **transporcie i gospodarce magazynowej** (z 84 do 88 firm) oraz w **pozostałych działalnościach usługowych** (sekcje S i T – z 143 do 172 firm) uwidacznia rosnące zapotrzebowanie na usługi transportowe, magazynowe oraz osobiste (jak fryzjerstwo, kosmetyka czy usługi domowe).

Struktura zatrudnienia wśród podmiotów gospodarczych wyraźnie wskazuje na dominację mikroprzedsiębiorstw. Liczba firm zatrudniających od 1 do 9 osób wzrosła z 1 850 w 2018 roku do 2 039 w 2023 roku, co oznacza przyrost o 189 podmiotów - ponad 10%.

W tym samym czasie zmniejszyła się liczba firm zatrudniających od 10 do 49 pracowników – z 97 w 2018 roku do 76 w 2023 roku - spadek o 21 jednostek (ok. 22%). Niewielkie i stabilne wartości utrzymują się w grupie średnich przedsiębiorstw (50–249 osób), gdzie liczba podmiotów wahała się od 15 do 17 rocznie.

Największe przedsiębiorstwa (zatrudniające 250 i więcej osób) funkcjonowały w liczbie 4 przez większość analizowanego okresu, jednak w 2023 roku ich liczba spadła do 3.

Wpływy do budżetu miasta z lokalnej gospodarki

Dochody budżetu miasta z tytułu udziału w podatku PIT wykazywały trend wzrostowy od 16,8 mln zł w 2018 roku do 21,03 mln zł w 2022 roku. W kolejnym roku nastąpił wyraźny spadek – do poziomu 17,72 mln zł. Uwidoczniły się zmiany legislacyjne w systemie podatkowym w ramach Polskiego Ładu, ograniczające wpływy z PIT dla samorządów.

Dochody z CIT wzrosły ponad dwukrotnie – z 1,99 mln zł w 2018 roku do 5,85 mln zł w 2023 roku, świadcząc o poprawie rentowności firm.

Stabilny wzrost odnotowano także w zakresie wpływów z podatku od nieruchomości – z 8,82 mln zł w 2018 roku do 10,90 mln zł w 2023 roku wskazując na umiarkowany rozwój lokalnej infrastruktury mieszkaniowej i usługowej.

Lokalna gospodarka Złotowa w ostatnich latach wykazuje wyraźne przesunięcie w stronę sektora usług oraz budownictwa, przy jednoczesnym osłabieniu znaczenia handlu i przemysłu. Jest to tendencja typowa dla mniejszych ośrodków, które zmagają się z ograniczeniami demograficznymi i kapitałowymi, przez co nie są w stanie utrzymać ani przyciągnąć większych inwestycji przemysłowych. Gospodarka miasta opiera się niemal wyłącznie na mikroprzedsiębiorczości – dominują jednoosobowe działalności gospodarcze działające głównie w branży handlowej, usługowej, budowlanej oraz w przetwórstwie przemysłowym. W ostatnich latach widoczny jest także wzrost liczby spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, świadcząc o stopniowej profesjonalizacji lokalnego biznesu.

Złotów pełni funkcję usługowego zaplecza dla obszaru powiatu, zapewniając pracowników w sektorach logistyki, administracji i usług społecznych. Lokalny rynek pracy stoi przed poważnymi wyzwaniami, do których należą niekorzystne trendy demograficzne, odpływ młodych mieszkańców, niski poziom innowacyjności gospodarki oraz ograniczony potencjał tworzenia stabilnych miejsc pracy przez większych pracodawców, których liczba systematycznie maleje.

W Złotowie obserwuje się zmiany w zakresie **kształcenia zawodowego i aktywności edukacyjnej młodzieży**.

Liczba uczniów uczęszczających do średnich szkół zawodowych na 1000 mieszkańców systematycznie rośnie – z 33,56 w 2018 roku do 52,32 w 2023 roku, czyli o ponad 55%, świadcząc o coraz większym zainteresowaniu edukacją zawodową.

Wskaźnik liczby absolwentów szkół średnich (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) utrzymywał się na wysokim i względnie stabilnym poziomie, oscylując od 81,3 w 2018 r. do 86,4 w 2023 r., z najwyższą wartością 89,2 w roku 2021.

Widoczny jest pozytywny trend rosnącego znaczenia kształcenia zawodowego w Złotowie, przy jednoczesnym niskim poziomie bezrobocia wśród absolwentów.

Złotów posiada walory krajobrazowe i rekreacyjne, sprzyjające rozwojowi **turystyki**. W 2018 roku funkcjonowało 31 miejsc noclegowych w obiektach hotelowych, a liczba ta wzrosła do 53 miejsc w latach 2019–2021. Od 2022 roku obserwujemy jednak spadek – baza noclegowa zmniejszyła się do 35 miejsc. Wielkość bazy noclegowej nie powróciła do poziomu z lat wcześniejszych. Zjawisko to może ograniczać dalszy rozwój turystyki pobytowej, szczególnie w sezonie letnim, który jest kluczowy dla funkcjonowania lokalnych atrakcji i gospodarki opartej na usługach.

Z kolei wskaźnik liczby turystów korzystających z noclegów na 1000 mieszkańców w powiecie złotowskim ukazuje ogólne zainteresowanie regionem. W latach 2018–2019 wskaźnik ten utrzymywał się na stosunkowo wysokim poziomie ok. 144 turystów. Po okresie pandemii następuje powolny wzrost liczby odwiedzających w kolejnych latach: 86,06 w 2021, 108,69 w 2022 i 106,81 w 2023 roku, wskazując na częściową odbudowę ruchu turystycznego po pandemii.

Potencjał rozwojowy w zakresie rozwoju bazy noclegowej i usług wspierają naturalne zasoby miasta, takie jak jeziora, lasy oraz sieć tras pieszo-rowerowych.

Tabela 4: Wskaźniki rozwoju gospodarczego w Złotowie w latach 2018-2023

Wskaźnik	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Dochody budżetu JST z tytułu udziału w PIT [w mln zł]	16,80	18,44	18,16	20,66	21,03	17,72
Dochody budżetu JST z tytułu udziału w CIT	1,99	1,94	4,48	5,65	4,38	5,85
Dochody budżetu JST z tytułu podatku od nieruchomości	8,82	9,38	9,49	9,75	9,91	10,90
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (dane powiatowe)	3 553,95	3 823,24	4 041,17	4 301,59	4 964,93	5 550,19
Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 osób w wieku produkcyjnym	127	131	134	137	140	145
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym	48	42	39	30	33	34
Różnica liczby mieszkańców w wieku 20-24 i 60-64	-455	-429	-417	-380	-363	-299
Miejsca noclegowe w obiektach hotelowych ogółem	31	53	53	53	35	35
Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności (dane powiatowe)	144,77	143,85	81,93	86,06	108,69	106,81

Źródło: opracowanie na podstawie danych BDL, GUS, <https://stat.gov.pl>, Monitor Rozwoju Lokalnego, <https://analizy.monitorrozwoju.pl/>

Podsumowanie diagnozy w sferze gospodarczej

Gospodarka Złotowa wykazuje oznaki umiarkowanego rozwoju, uwidaczniając przy tym wyzwania strukturalne, w szczególności związane z demografią, strukturą przedsiębiorstw i rynkiem pracy.

- **Lokalna gospodarka opiera się niemal wyłącznie na mikroprzedsiębiorstwach**, głównie jednoosobowych działalnościach gospodarczych z branż usługowych, handlowych, budowlanych i przetwórczych. Taka struktura ogranicza potencjał tworzenia stabilnych miejsc pracy i wpływa na niską atrakcyjność inwestycyjną miasta. Pomimo tego, stopniowo rośnie liczba spółek z o.o., świadcząc o profesjonalizacji lokalnego biznesu.
- **Złotów pełni funkcję lokalnego zaplecza usługowego dla mieszkańców powiatu** - umiarkowanie rozwija się infrastruktura handlowo-magazynowa, brak jest trwałego trendu inwestycyjnego w nowoczesne obiekty produkcyjne czy biurowe.
- **Struktura branżowa lokalnych firm uległa zmianie** – dynamiczny wzrost liczby podmiotów odnotowano w sektorze budowlanym (z 225 do 299 firm) i w kategorii „pozostałe usługi” (z 520 do 610), natomiast liczba firm w handlu i przetwórstwie przemysłowym spadła. Zmienia się profil gospodarczy miasta w stronę sektora usług i budownictwa. Jest to typowe dla mniejszych ośrodków z ograniczonym kapitałem inwestycyjnym.
- **Sytuacja na rynku pracy uległa poprawie** – stopa bezrobocia spadła z ok. 7% w 2018 roku do 4,7% w 2021 r., a następnie ustabilizowała się na poziomie 4,8–5,0% w latach 2022–2023. Równocześnie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło o ponad 56% – z 3 554 zł do 5 550 zł.
- **Negatywne trendy demograficzne osłabiają lokalny rynek pracy** - w ciągu sześciu lat liczba osób w wieku produkcyjnym spadła o 639, a liczba młodych mieszkańców (20–24 lata) zmniejszyła się o ponad 11%. W 2023 roku różnica między liczbą osób w wieku 20–24 a 60–64 wynosiła już tylko -299, co pogłębia niedobory kadrowe i ogranicza długofalowy potencjał rozwoju gospodarczego.
- **Nabiera znaczenia kształcenie zawodowe** – przybywa uczniów szkół zawodowych, utrzymuje się wysoki wskaźnik absolwentów szkół średnich, przy niskim bezrobociu w tej grupie społecznej.
- **Umiarkowany rozwój gospodarczy potwierdza również skala dochodów budżetu miasta z lokalnej gospodarki** – wzrosły wpływy z podatku CIT ora z podatku od nieruchomości, świadcząc o większej dynamice funkcjonowania części firm i rozwoju lokalnej infrastruktury.
- **Utrzymanie i rozwój lokalnego potencjału** wymaga podjęcia działań w zakresie wzmocnienia kształcenia zawodowego, wspierania średnich i dużych firm, rozwoju infrastruktury inwestycyjnej oraz zatrzymania młodych mieszkańców w mieście.
- **Złotów, dzięki walorom przyrodniczym, ma potencjał turystyczny**, jednak ograniczona baza noclegowa oraz odbudowujący się po pandemii ruch turystyczny mogą hamować pełne wykorzystanie możliwości rozwoju w tej dziedzinie.

2.4 DIAGNOZA W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNEJ

Usługi zdrowotne

Złotów dysponuje rozwiniętą infrastrukturą zdrowotną. Centralnym ośrodkiem opieki zdrowotnej w mieście jest Szpital Powiatowy im. Alfreda Sokołowskiego. Placówka ta realizuje świadczenia w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, oferując leczenie szpitalne, ambulatoryjną opiekę specjalistyczną (AOS), rehabilitację oraz usługi diagnostyczne. Szpital prowadzi oddział: intensywnej terapii, wewnętrzny, chirurgiczny, dziecięcy, ginekologiczny, detoksykacyjny, medycyny paliatywnej, terapii uzależnień od alkoholu oraz rehabilitację. W 2022 roku udzielono 4 968 hospitalizacji oraz 37 418 porad ambulatoryjnych. Szpital zabezpiecza także funkcjonowanie zespołu ratownictwa medycznego, który rocznie wykonuje około 4 000 interwencji.

Obok szpitala, w Złotowie działa 5 publicznych przychodni podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), 2 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, 6 aptek ogólnodostępnych oraz 2 poradnie zdrowia psychicznego (prowadzone przez powiat złotowski). Infrastruktura w mieście obejmuje również placówki opieki długoterminowej i paliatywnej, w tym Hospicjum Sióstr. Św. Elżbiety, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy. System ten pozwala na zapewnienie mieszkańcom szerokiego dostępu do usług medycznych i wspierających zdrowie.

Na obszarze Złotowa oraz powiatu złotowskiego realizowane są także lokalne programy zdrowotne, koncentrując się na profilaktyce i promocji zdrowego stylu życia. W 2022 roku objęły one m.in. program szczepień przeciw grypie dla seniorów, z którego skorzystało 240 osób, program profilaktyki chorób układu krążenia oraz ogólnopolską kampanię „Trzymaj Formę” skierowaną do młodzieży szkolnej. Inicjatywy te są często realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi instytucjami edukacyjnymi.

Ważnym komponentem systemu zdrowotnego w Złotowie jest działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, który w 2022 roku udzielił wsparcia 543 osobom, z czego 127 korzystało z usług opiekuńczych świadczonych przez 18 opiekunek środowiskowych. Ośrodek prowadzi również programy wspierające osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz seniorów, oferując im m.in. udział w zajęciach klubu seniora i programach integracyjnych.

Konsekwentnie zwiększane są w powiecie nakłady na ochronę zdrowia. W 2018 roku wydatki budżetowe w tym zakresie wyniosły 585,9 tys. zł, podczas gdy w 2023 roku przekroczyły już 1,11 mln zł, co oznacza wzrost o blisko 90% w ciągu sześciu lat. Szczególnie dynamiczny przyrost nakładów odnotowano w latach 2022–2023. W tym okresie dokonano modernizacji oddziału chirurgicznego. Na ten cel oraz na zakup nowoczesnego sprzętu diagnostycznego (w tym aparatu USG i respiratorów), a także cyfryzację dokumentacji medycznej w przychodniach POZ przeznaczono łącznie 1,7 mln zł.

Równolegle obserwowane jest rosnące zapotrzebowanie na dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, wyrażony liczbą udzielonych porad lekarskich. Mimo niewielkiego spadku w latach 2020–2021, zapewne związanego z ograniczeniami pandemicznymi, liczba

świadczeń wzrosła z 130 591 w 2021 r. do 150 854 w roku 2023 – najwyższego poziomu w analizowanym okresie.

Edukacja

W Złotowie funkcjonuje rozbudowany system edukacji obejmujący: trzy publiczne szkoły podstawowe, cztery publiczne przedszkola. Dopełnienie stanowią placówki niepubliczne: Zespół Szkół Katolickich im. Św. Wojciecha oraz przedszkola i żłobki.

W przedszkolach (publicznych i niepublicznych) liczba dzieci utrzymywała się na zbliżonym poziomie – od 419 w 2018 roku do 437 w roku 2023, z najwyższą wartością 438 odnotowaną w 2022 roku. Poprawiały się warunki kadrowe na poziomie edukacji przedszkolnej. Liczba nauczycieli zwiększała się stopniowo z 42 w 2018r. do 47 w roku 2023.

W szkołach podstawowych liczba uczniów mieściła się w przedziale od 1 219 (2021) do 1 257 (2023). Znaczący wzrost odnotowano w liczbie absolwentów szkół podstawowych – z 137 w latach 2018–2019 do aż 167 w roku 2023, co może wynikać z liczniejszych roczników kończących szkołę. Natomiast liczba uczniów klas pierwszych wykazuje trend malejący: z 165 w 2018 r. do 144 w 2023 r. i jest odzwierciedleniem niekorzystnych zmian demograficznych.

W szkołach podstawowych wzrosła liczba nauczycieli ze 133 (2018–2019) do 143 w 2023 roku. Przekłada się to na korzystny wskaźnik liczby uczniów przypadających na jeden etat nauczycielski – obniżył się on z 9,73 w 2018 roku do 8,79 w roku 2023. Tym samym poprawiły się warunki do pracy dydaktycznej.

Wyraźną poprawę odnotowano również w zakresie organizacyjnym klas. Średnia liczba uczniów w oddziale w szkołach podstawowych spadła z 23,68 w 2018 roku do 18,30 w 2023 roku. Jeszcze większy spadek widoczny jest w klasach pierwszych – z 24,75 uczniów w oddziale w 2018 roku do zaledwie 16,45 w 2023 roku. Bardziej kameralne warunki nauki w klasach wczesnoszkolnych poprawiają efektywność edukacyjną najmłodszych uczniów, odzwierciedlają jednak spadek liczebności populacji dzieci.

Systematycznie zwiększano również nakłady na oświatę i wychowanie, pokrywając coraz większe koszty funkcjonowania systemu edukacji w gminie - z 24,5 mln zł w 2018 roku do ponad 32,1 mln zł w roku 2023.

Samorząd realizował również **szereg inwestycji w infrastrukturę oświatową**, obejmujących zarówno szkoły podstawowe, jak i przedszkola, a także zakup wyposażenia. Inwestycje te poprawiły standardy funkcjonowania placówek oświatowych, zapewniając bardziej komfortowe i nowoczesne warunki do nauki i opieki nad dziećmi.

Wśród najważniejszych można wymienić m.in.: termomodernizację budynków SP nr 1 oraz Przedszkola nr 4, modernizację sali gimnastycznej w SP nr 2, zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz wyposażenia do pracowni szkolnych, doposażenie placów zabaw przy przedszkolach publicznych czy też dostosowanie infrastruktury przedszkolnej do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.

Łączne nakłady inwestycyjne gminy w obszarze oświaty w latach 2018–2023 wyniosły blisko 4 mln zł, z czego część została sfinansowana z funduszy zewnętrznych, m.in. w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz środków unijnych.

Realizowane były również programy wychowawcze i profilaktyczne – m.in. „Szkoła bez przemocy”, „Bezpieczna droga do szkoły” oraz działania w ramach gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom. System stypendialny i dodatkowe zajęcia rozwijające zainteresowania wspierały rozwój kompetencji dzieci uzdolnionych.

Dostępne **wyniki egzaminu ósmoklasisty** z okresu 2019-2024 wskazują, że w zestawieniu z wynikami średnimi dla województwa wielkopolskiego uczniowie z Złotowa w większości lat uzyskiwali wyniki porównywalne lub nieco niższe, z wyjątkiem języka angielskiego, gdzie odnotowano wyraźną przewagę.

Wyniki z języka polskiego w Złotowie utrzymywały się w przedziale 55,7–62,5%. Najwyższy rezultat zanotowano w 2023 roku (62,5%), który był jednocześnie zbliżony do średniej wojewódzkiej (63,23%). W pozostałych latach poziom wyników był zbliżony do województwa wielkopolskiego, co świadczy o stabilnej jakości kształcenia w zakresie języka ojczystego.

Egzamin z matematyki, tradycyjnie najtrudniejszy dla uczniów, przyniósł bardziej zróżnicowane rezultaty. W latach 2019–2021 wyniki w Złotowie były niższe niż średnie wojewódzkie o 4–6 punktów procentowych. Po wyraźnym wzroście w 2022 roku (54,3%), wynik niemal zrównał się ze średnią wojewódzką (55,01%). Rok 2023 przyniósł delikatny spadek do 50,32%, a w 2024 – dalszy do 41,23%, co stanowi powrót do poziomu z lat wcześniejszych i wskazuje na potrzebę wsparcia w zakresie nauczania matematyki.

Najlepsze i najbardziej wyróżniające się wyniki uczniowie Złotowa osiągnęli z **języka angielskiego**. Począwszy od 2020 roku, systematycznie przewyższali średnie wojewódzkie – w 2021 roku różnica wyniosła ponad 4 punkty procentowe, a w 2024 roku aż 11,39 punktu procentowego (Złotów: 75,77%, woj. wielkopolskie: 64,38%). Trend ten wskazuje na bardzo dobrą jakość nauczania języka obcego oraz wysokie kompetencje językowe uczniów.

Tabela 5: Wskaźniki rozwoju w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w latach 2018-2023

Wskaźnik	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba dzieci w przedszkolach	419	433	434	427	438	437
Liczba nauczycieli w przedszkolach	42	43	45	46	46	47
Liczba uczniów szkół podstawowych	1 225	1 223	1 232	1 219	1 225	1 257
Liczba absolwentów szkół podstawowych	137	137	129	130	141	167
Liczba uczniów I klas szkół podstawowych	165	157	160	152	142	144
Liczba nauczycieli w szkołach podstawowych	133	133	135	138	140	143
Liczba uczniów SP przypadająca na 1 etat nauczycielski	9,73	8,82	9,57	9,11	8,75	8,79
Średnia liczba uczniów w oddziale - SP	23,68	23,49	23,46	23,24	17,50	18,30
Średnia liczba uczniów w oddziale klasy pierwszej - SP	24,75	21,75	21,78	24,12	17,75	16,45
Wydatki na oświatę i wychowanie [w mln zł]	24,54	26,81	27,27	28,56	30,23	32,12

Źródło: opracowanie na podstawie danych BDL, GUS, <https://stat.gov.pl>, Monitor Rozwoju Lokalnego, <https://analizy.monitorrozwoju.pl/>

Komunikacja i transport zbiorowy

Na koniec 2023 roku układ drogowy miasta składał się z następującej sieci dróg: 57,18 km dróg gminnych, 17,39 km dróg powiatowych, oraz 5,92 km dróg wojewódzkich.

Główne ciągi komunikacyjne to:

- droga wojewódzka nr 188 – jedna z najważniejszych tras przebiegających przez Złotów. Łączy miasto z Piłą na południu i Chojnicami na północy. Umożliwia szybki dojazd do większych ośrodków miejskich i stanowi główną oś tranzytową.
- droga wojewódzka nr 189 – prowadzi z Złotowa w kierunku Jastrowia i dalej do granicy województwa. Jest istotna dla ruchu regionalnego i dojazdu do terenów rekreacyjnych i leśnych.
- droga powiatowa nr 1021P – łączy Złotów z Radawnicą i Nowym Dworem, obsługując ruch lokalny i dojazdy do szkół, zakładów pracy oraz terenów wiejskich.
- droga powiatowa nr 1022P – zapewnia połączenie z miejscowościami takimi jak Łąkie, Stara Wiśniewka i Zakrzewo. Jest ważna dla mieszkańców dojeżdżających do Złotowa w celach edukacyjnych i usługowych.

Zgodnie z danymi z raportów budżetowych, w latach 2018–2023 udział wydatków na drogi w wydatkach ogółem budżetu samorządu wynosił od 2,36% (2020r.) do 8,27% (2021r.), z dominującym udziałem wydatków majątkowych (średnio ponad 85% rocznie). Miasto konsekwentnie inwestuje w modernizację nawierzchni i rozbudowę infrastruktury technicznej, przy utrzymaniu stosunkowo niskich kosztów eksploatacyjnych.

Zdecydowana większość dróg posiada nawierzchnię utwardzoną. Niemniej jednak, istnieje konieczność modernizacji wybranych odcinków, zwłaszcza w rejonach osiedli mieszkaniowych i w strefach peryferyjnych, gdzie występują bariery w dostępności architektonicznej.

W Złotowie funkcjonuje 5 stref płatnego parkowania, z jednakowymi stawkami parkowania, oraz możliwością obsługi płatności przez aplikację moBilet.

W Złotowie nie funkcjonuje miejski transport publiczny. Komunikację autobusową z dworca autobusowego w Złotowie do okolicznych miejscowości (Jastrowie, Samborsko, Radawnica, Zakrzewo) organizuje Powiat Złotowski. Mieszkańcy korzystają również z komunikacji prywatnej. W latach 2023 – 2024 Gmina zapewniała darmowe dowozy uczniów do szkół podstawowych. Realizowany jest również program „Taxi dla Seniora”

.

Problemem jest niedobór wewnątrzmijskich połączeń autobusowych, szczególnie na osiedlach mieszkaniowych oraz wśród osób starszych i niezmotoryzowanych.

Złotów dysponuje rozwiniętą siecią **pieszo-rowerową**, obejmującą: 27,5 km ścieżek rowerowych (zarówno wydzielonych, jak i w formie ciągów pieszo-rowerowych), 58,43 km chodników, 5,11 km ciągów pieszo-rowerowych.

Rozwój tej infrastruktury wpisuje się w strategię promowania zrównoważonej mobilności, bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz aktywności fizycznej mieszkańców. Trasy rowerowe łączą kluczowe punkty miasta z terenami zieleni, jeziorami i obszarami rekreacyjnymi, planowana jest ich dalsza rozbudowa.

Miasto posiada dostęp do **komunikacji kolejowej PKP** - linia kolejowa nr 203, łączy Tczew i Kostrzyn – z czynnym ruchem pasażerskim i towarowym. Utrudnieniem jest fakt, iż stacja kolejowa obsługująca ruch dalekobieżny zlokalizowana jest blisko 20 km od centrum Złotowa, w miejscowości Jastrowie.

Mimo ogólnie dobrej dostępności drogowej i rozwijającej się infrastruktury rowerowej, nadal występują istotne **potrzeby w zakresie komunikacji publicznej**, integracji różnych form transportu oraz lokalnej dostępności.

Kluczowym problemem pozostaje brak regularnego, wewnątrzmięjskiego systemu komunikacji publicznej. Obecnie funkcjonujące linie autobusowe mają charakter regionalny i nie w pełni odpowiadają na potrzeby mieszkańców poruszających się w obrębie miasta. Osoby starsze, uczniowie oraz mieszkańcy osiedli peryferyjnych doświadczają wykluczenia transportowego, szczególnie w godzinach poza szczytem oraz w weekendy.

Ważną potrzebą jest poprawa integracji systemu komunikacji zbiorowej z innymi środkami transportu, zwłaszcza z koleją i infrastrukturą pieszo-rowerową. Brakuje czytelnych węzłów przesiadkowych i połączeń, które umożliwiłyby łatwe przemieszczanie się między stacją PKP, przystankami autobusowymi a głównymi punktami usługowymi i mieszkalnymi miasta. Zwiększenie dostępności tych miejsc, w tym modernizacja przystanków, chodników oraz doświetlenie przejść dla pieszych, to działania, które powinny być dalej kontynuowane.

Sferą wymagającą dalszych działań jest modernizacja infrastruktury drogowej w wybranych częściach miasta, szczególnie tam, gdzie nawierzchnia jest zdegradowana lub nieprzystosowana do rosnącego natężenia ruchu. Choć większość dróg posiada utwardzoną nawierzchnię, nierównomierna jakość i standard ulic lokalnych wciąż generuje problemy dla pieszych, rowerzystów i kierowców.

W obszarze komunikacji istnieje potrzeba dalszego rozwoju infrastruktury rowerowej. Istniejąca sieć ścieżek o długości 27,5 km jest dużym atutem miasta, jednak nadal konieczne jest dążenie do większej spójności sieci i bezpieczeństwa, zwłaszcza w punktach przecięcia z ruchem kołowym.

Podsumowanie diagnozy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

- **usługi zdrowotne**

- dobrze rozwinięta infrastruktura zdrowotna - Szpital Powiatowy im. Alfreda Sokołowskiego, przychodnie POZ, NZOZ-y, apteki, poradnie zdrowia psychicznego i instytucje opieki długoterminowej
- rośnie zapotrzebowanie na świadczenia medyczne oraz nakłady finansowe na służbę zdrowia
- realizowane są programy profilaktyczne, promujące zdrowy styl życia, a także opieka nad osobami starszymi i przewlekle chorymi, działania integracyjne i wsparcie zdrowia psychicznego

- **edukacja i opieka przedszkolna**

- spada liczba dzieci w przedszkolach oraz uczniów klas pierwszych w szkołach, odzwierciedlając zmiany demograficzne
- większa liczba nauczycieli przyczynia się do zmniejszenia liczby uczniów w oddziale
- rosną nakłady finansowe na oświatę – z 24,5 mln zł w 2018 r. do ponad 32 mln zł w 2023 r., samorząd przeprowadził szereg inwestycji w infrastrukturę oświatową mających korzystny wpływ na poprawę warunków nauczania.
- wyniki egzaminu ósmoklasisty – bardzo dobre efekty nauczania języka angielskiego, porównywalne z województwem wyniki z języka polskiego oraz większe wyzwania w zakresie nauczania matematyki

- **Komunikacja i transport**

- rozwinięta sieć drogowa – zapewniająca połączenia lokalne i regionalne, m.in. z ważnymi ośrodkami miejskimi (m.in. Piłą, Poznaniem); drogi wojewódzkie i powiatowe odgrywają istotną rolę w obsłudze ruchu
- systematyczne inwestycje – samorząd realizuje inwestycje drogowe, koncentrując się na poprawie jakości nawierzchni, rozbudowie sieci drogowej oraz modernizacji ciągów pieszo-jezdných
- konieczność rozwoju sieci drogowej - niektóre rejony miasta, zwłaszcza osiedla mieszkaniowe i strefy peryferyjne, wymagają modernizacji i rozwoju sieci drogowej, w tym dostosowania do potrzeb pieszych i rowerzystów.
- komunikacja publiczna - istniejące połączenia autobusowe mają charakter regionalny, nie zapewniają odpowiedniego poziomu obsługi w granicach miasta, m.in. osoby starsze narażone są na wykluczenie komunikacyjne; na obszarze miasta Złotów nie funkcjonuje publiczna komunikacja zbiorowa
- zrównoważona mobilność – systematycznie rozwijana infrastruktura rowerowa i piesza to atut miasta; wyzwaniem jest zwiększanie spójności różnych form transportu (autobusowego, pieszego, rowerowego i kolejowego) oraz czuwanie nad bezpieczeństwem w ruchu drogowym.

2.5 DIAGNOZA W SFERZE TECHNICZNEJ

Warunki mieszkaniowe

Rynek mieszkaniowy systematycznie się rozwija. Liczba mieszkań wzrosła z 6 852 w 2018 roku do 7 415 w 2023 roku, co oznacza przyrost o 563 lokale w ciągu sześciu lat. Towarzyszył temu także wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na jedną osobę – z poziomu 26,74 m²/os w 2018 roku do 29,10 m²/os w 2023 roku. Stopniowo poprawiają się warunki mieszkaniowe.

Dynamika budownictwa mieszkaniowego widoczna jest również w danych dotyczących nowo oddanych lokali – w badanym okresie każdego roku oddawano do użytku od 67 do 139 mieszkań, o powierzchni użytkowej sięgającej nawet ponad 9 tys. m² (np. w 2019 i 2022 roku). Dominującą formą było budownictwo mieszkań z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem. Jednocześnie wzrastała powierzchnia nowo oddawanych mieszkań w budownictwie indywidualnym, z poziomu 1 743 m² w 2018 roku, do 3 709 m² w roku 2023.

Zasób mieszkaniowy komunalny w mieście ulegał stopniowemu zmniejszeniu – z 507 mieszkań w 2018 roku do 430 w 2022 roku. Równocześnie zmniejszała się powierzchnia użytkowa tych lokali – z 23 822 m² do 20 091 m². Jednak w roku 2023 zasób komunalny powiększył się o 16 nowych mieszkań, o powierzchni 835 m².

Istotnym problemem pozostaje zadłużenie w mieszkaniach komunalnych – jego odsetek wzrósł z 5,13% w 2018 roku do 65,52% w 2020 roku, a w 2022 roku wynosił 55,12%. Sytuacja ta wskazuje na potrzebę zwiększonego wsparcia socjalnego oraz prowadzenia aktywnej polityki czynszowej.

Tabela 6: Wskaźniki rozwoju w sferze technicznej w latach 2018-2023

Wskaźnik	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkań	6 852	6 990	7 275	7 298	7 326	7 415
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkaniowa na 1 osobę (m ² /os)	26,74	27,11	27,50	27,97	28,50	29,10
Liczba mieszkań komunalnych	507	-	464	-	430	-
Powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych [w m ²]	23 822	-	22 090	-	20 091	-
Odsetek zadłużonych lokali komunalnych [w %]	5,13	-	65,52	-	55,12	-
Liczba nowo oddanych mieszkań	84	139	82	67	133	93
Powierzchnia nowo oddanych mieszkań [w m ²]	5 966	9 215	5 544	4 756	9 298	7 585

Źródło: opracowanie na podstawie Raportów o stanie Gminy Miasto Złotów za rok 2022, 2023 i 2024, danych z Monitora Rozwoju Lokalnego, <https://analizy.monitorrozwoju.pl/>

Infrastruktura techniczna

Miasto zrealizowało także szereg działań mających na celu poprawę i rozwój infrastruktury technicznej, w tym sieci wodno-kanalizacyjnych, systemu ciepłowniczego, gospodarki odpadami oraz infrastruktury energetycznej i oświetlenia ulicznego.

Złotów dysponuje rozbudowaną i w znacznej mierze zmodernizowaną infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną. Usługi w tym zakresie świadczy Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., który zapewnia dostępność wody pitnej dla całego obszaru miejskiego oraz części gminy wiejskiej. W 2018 roku odsetek mieszkań z instalacją wodociągową wynosił 99,85%, a w 2023 roku spadł nieznacznie do 97,88%. Dostęp do sieci kanalizacyjnej utrzymywał się na stabilnym poziomie – z 96,09% w 2018 roku do 96,25% w 2023 roku. Mimo to nadal istnieje potrzeba rozbudowy kanalizacji sanitarnej, zwłaszcza w peryferyjnych obszarach miasta, oraz działań poprawiających retencję wód opadowych. Dużym wyzwaniem pozostaje brak kompleksowej kanalizacji deszczowej, co skutkuje lokalnymi podtopieniami po intensywnych opadach deszczu.

System ciepłowniczy obsługiwany przez firmę ENGIE Złotów zaopatruje około 60% gospodarstw domowych i instytucji w mieście. Infrastruktura ciepłownicza jest w znacznej

części nowoczesna – blisko 70% sieci stanowią rury preizolowane, dając w efekcie wysoką efektywność energetyczną. W zabudowie jednorodzinnej dominują indywidualne źródła ciepła, w tym kotły na gaz, węgiel, drewno oraz biomasę.

Miasto jest zasilane z dwóch linii wysokiego napięcia (110 kV), korzystając również z Głównego Punktu Zasilania. Rozwinięta sieć niskiego i średniego napięcia umożliwia planowanie dalszego rozwoju infrastruktury technicznej oraz przyłączanie nowych odbiorców.

Gaz ziemny jest dostępny głównie dla budownictwa wielorodzinnego i instytucji publicznych, a jego szersze wykorzystanie w zabudowie jednorodzinnej nadal napotyka na ograniczenia inwestycyjne i techniczne.

Ważnym elementem działań gminy było systematyczne unowocześnianie oświetlenia ulicznego. Do końca 2023 roku wymieniono około tysiąca opraw oświetleniowych na LED, co poprawiło bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej oraz efektywność energetyczną zmniejszając zużycie energii o ok. 40%.

Podsumowanie diagnozy w sferze technicznej

- **rozwój rynku mieszkaniowego** - poprawie ulegają warunki mieszkaniowe, systematycznie wzrasta liczba mieszkań, jak i powierzchnia mieszkalna na osobę. Dominuje budownictwo indywidualne oraz budowa mieszkań na sprzedaż lub wynajem.
- **komunalny zasób mieszkaniowy** – do 2022r. spadała liczba mieszkań komunalnych. W roku 2023 przybyło 16 nowych mieszkań i zwiększyła się dostępna powierzchnia mieszkaniowa. Problemem pozostaje wysoki odsetek zadłużonych lokali gminnych, będący skutkiem problemów finansowych mieszkańców w okresie pandemii.
- **infrastruktura wodno-kanalizacyjna** – miasto charakteryzuje wysokie pokrycie siecią wodociągową i kanalizacyjną. Występuje potrzeba rozbudowy sieci na obszarach peryferyjnych miasta. Ze względu na deficyty kanalizacji deszczowej i pojawiające się podtopienia konieczne są działania zapewniające retencję wody opadowej.
- **system ciepłowniczy i elektroenergetyczny** – znaczna część miasta objęta jest siecią ciepłowniczą o wysokiej efektywności. W zabudowie jednorodzinnej wielu mieszkańców korzysta z ogrzewania na drewno, węgiel, gaz skroplony, biomasę, z uwagi na ograniczony dostęp do sieci gazu ziemnego.
- **modernizacja oświetlenia publicznego** – realizacja programu „Rozświećmy Polskę” polegającego na wymianie oświetlenia ulicznego na energooszczędne oprawy LED-owe, wpływa na znaczną poprawę efektywności energetycznej i wzrost bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.

2.6 DIAGNOZA W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

Jakość powietrza i hałas komunikacyjny

Złotów należy do miast o korzystnej jakości powietrza – nie występują tu duże źródła przemysłowe emitujące zanieczyszczenia, a skala urbanizacji jest umiarkowana. Dane z monitoringu powietrza potwierdzają, że poziomy pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2.5} oraz tlenków azotu nie przekraczają dopuszczalnych norm. Lokalne przekroczenia stężeń pyłów, pojawiają się sezonowo, zwłaszcza zimą i związane z niską emisją z węglowych źródeł ciepła wykorzystywanych w domach jednorodzinnych. Miasto wdraża działania mające na celu poprawę jakości powietrza, w tym kontrole pieców, akcje edukacyjne oraz programy wspierające wymianę węglowych źródeł ogrzewania (Program „Czyste ciepło”).

Największe natężenie hałasu występuje w pobliżu głównych arterii komunikacyjnych (drogi wojewódzkie nr 188 i 189), jednak ich przebieg nie koliduje bezpośrednio z zabudową mieszkaniową o wysokiej gęstości.

Wody powierzchniowe i podziemne

Na terenie miasta znajdują się cenne przyrodniczo zbiorniki wodne - jezioro Zaleskie, Miejskie, Baba, Proboszczowskie i Burmistrzowskie. Łączna powierzchnia wód powierzchniowych przekracza 100 ha. Stan ekologiczny wód oceniany jest jako umiarkowany, wymaga ciągłego monitoringu i działań rewitalizacyjnych. W 2023 roku rozpoczęto monitoring stanu ekologicznego Jeziora Zaleskiego – badania wstępne wykazały podwyższone stężenia biogenów, sugerujące eutrofizację.

Wody podziemne są źródłem zaopatrzenia w wodę pitną – ich jakość jest dobra, choć lokalnie notuje się podwyższone stężenia azotanów, co wiąże się z działalnością rolniczą i urbanizacją. Ich eksploatacja przez MZWIK wynosiła ok. 1,1 mln m³ rocznie.

Gospodarka wodno-ściekowa i retencja

Miasto wdrożyło Strategię Gospodarki Wodnej do 2030 roku, która przewiduje rozwój retencji miejskiej i ochronę zasobów wodnych, w tym regularny monitoring jakości jezior. Planowany jest rozwój systemów małej retencji oraz stacji monitoringu jakości wód. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej odnotowano korzystne zmiany. Średnioroczne zużycie wody przez mieszkańców i podmioty gospodarki narodowej spadło z 49,6 m³/os. w 2018 r. do 41,6 m³/os. w 2023 r. Jednocześnie zmniejszyła się ilość ścieków przemysłowych i komunalnych odprowadzanych do środowiska – z 51,8 m³/os. w 2018 roku do 36,4 m³/os. w 2023 roku. Mimo, iż ilość ścieków oczyszczanych z podwyższonym usuwaniem biogenów spadła z 917 dam³ w 2018 r. do 662 dam³ w 2023 r., co może wskazywać na zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń, to 100% ścieków podlega oczyszczaniu.

W wielu obszarach miasta brakuje kompleksowej kanalizacji deszczowej. Skutkiem czego są problemy z odwodnieniem terenu i podtopieniami po intensywnych opadach.

Gospodarka odpadami

Złotów realizuje ustawowe obowiązki w zakresie zbiórki i zagospodarowania odpadów. Wprowadzono selektywną zbiórkę w podziale na pięć frakcji. W 2018 roku na jednego mieszkańca przypadało 191,3 kg zmieszanych odpadów komunalnych rocznie, a w 2023 roku ilość ta zmniejszyła się do 180,3 kg. jednak poziom odzysku surowców wtórnych nadal odbiega od wyznaczonych celów. Problem ten dotyczy w szczególności zabudowy wielorodzinnej. W 2023 roku zebrano ogółem 6 121 ton odpadów komunalnych, z czego 35,2% stanowiły odpady zebrane selektywnie (głównie papier, plastik i bioodpady), a 64,8% – odpady zmieszane. Choć wskaźnik odzysku poprawił się względem 2020 roku (27,6%), nadal pozostaje poniżej celu krajowego (50%). W mieście działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), ale problemem są nielegalne składowiska odpadów. W 2023 r. odnotowano 38 interwencji Straży Miejskiej związanych z utrzymaniem porządku. Miasto prowadzi działania informacyjne i edukacyjne, angażując mieszkańców i młodzież w akcje sprzątania i segregacji odpadów.

Zasoby przyrodnicze i zieleń miejska

Obszary zielone Złotowa stanowią istotny element wpływający na jakość życia mieszkańców. Obejmują one m.in. park Zwierzyniec, zieleńce nad jeziorami oraz tereny leśne. W latach 2020–2023 nasadzono łącznie ponad 2 400 nowych drzew i krzewów, zrealizowano 3 projekty rewitalizacji parków miejskich oraz stworzono nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze (np. nad Jeziorem Baba). Powierzchnia gruntów leśnych w granicach miasta wynosiła średnio 217 ha i utrzymywała się na jednakowym poziomie. W tym samym czasie znacząco zwiększono powierzchnię terenów zieleni miejskiej – z 97,3 ha w 2018 roku do 115,8 ha w 2023 roku. Wzrost ten, o ponad 18 ha, potwierdza realizację działań inwestycyjnych i rewitalizacyjnych w przestrzeniach publicznych. Łączna powierzchnia terenów zieleni miejskiej urządzonej wynosi ok. 52 ha, co przekłada się na ponad 13 m² na mieszkańca (średnia krajowa: ok. 10 m²/os.).

Adaptacja do zmian klimatu i edukacja ekologiczna

Złotów systematycznie wdraża działania na rzecz adaptacji do zmian klimatu. Obejmują one: wymianę oświetlenia ulicznego na LED (program „Rozświetlamy Polskę”), ograniczenie emisji z domowych źródeł ciepła oraz rozwój sieci retencyjnych.

Zorganizowano 18 akcji edukacyjnych rocznie (2021–2023) z udziałem szkół, przedszkoli i organizacji ekologicznych. W 2019 roku rozpoczęto współpracę z WFOŚiGW w Poznaniu w zakresie wspólnej realizacji programu „Czyste Powietrze”. W 2022 roku opracowano i przyjęto Miejski plan adaptacji do zmian klimatu (MPA).

Podsumowanie diagnozy w sferze środowiskowej

- **Jakość powietrza i hałas** - Złotów cechuje się dobrą jakością powietrza, choć problemem pozostaje niska emisja z węglowych źródeł ciepła w zabudowie jednorodzinnej, powodująca czasowe i lokalne przekroczenia norm zanieczyszczeń. Hałas koncentruje się wzdłuż głównych dróg, lecz nie zagraża obszarom mieszkalnym.
- **Zasoby wodne** - zbiorniki wodne są cenne przyrodniczo, ale wymagają stałego monitoringu ze względu na ryzyko eutrofizacji. Wody podziemne są dobrej jakości, występują lokalne zagrożenia wynikające z działalności rolniczej.
- **Gospodarka wodno-ściekowa i retencja** - pokrycie obszaru miasta sieciami wodnymi i kanalizacyjnymi jest bardzo wysokie. Występuje deficyt w zakresie kanalizacji deszczowej, powodując lokalne podtopienia. Miasto wdrożyło strategię retencji i ochrony zasobów wodnych. Sukcesywnie spada zużycie wody pitnej.
- **Gospodarka odpadami** - ilość odpadów zmieszanych na mieszkańca zmniejsza się. Segregacja odpadów jest niewystarczająca, w szczególności w zabudowie wielorodzinnej, co przekłada się na niski poziom odzysku poszczególnych frakcji odpadów. Problemem są nielegalne składowiska.
- **Zieleń miejska** - tereny zielone są rozbudowywane, a wskaźnik zieleni urządzonej na mieszkańca jest wyższy niż średnia krajowa. Miasto inwestuje w rewitalizację parków i nowe nasadzenia, utrzymuje stabilny poziom terenów zalesionych.
- **Adaptacja do zmian klimatu i edukacja** - Złotów podejmuje działania adaptacyjne, planuje rozwój infrastruktury retencyjnej i edukuje mieszkańców.

3. DOTYCHCZASOWY PROGRAM REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Złotów na lata 2017-2023 został przyjęty uchwałą nr XXVII.203.2017 Rady Miejskiej w Złotowie z dnia 30 maja 2017 roku. Dokument ten stanowił odpowiedź na zidentyfikowane problemy społeczne, gospodarcze, przestrzenne, techniczne i środowiskowe, występujące na określonych obszarach miasta, które wymagały szczególnego wsparcia w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców.

Program został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji i stanowił lokalną strategię działań służących kompleksowej odnowie społecznej i przestrzennej miasta.

Prace nad programem przebiegały w oparciu o diagnozę stanu miasta oraz proces konsultacji społecznych, w które zaangażowani byli mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i innych Interesariuszy. Przyjęcie programu było kluczowe dla pozyskiwania środków finansowych z funduszy unijnych oraz realizacji zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na lata 2017–2023. Dokument stał się fundamentem polityki miejskiej Złotowa w zakresie odbudowy zdegradowanych obszarów i przyczyniał się do zwiększenia spójności społecznej oraz atrakcyjności przestrzennej miasta.

Cel programu

Program rewitalizacji miał na celu:

1. podniesienie aktywności społeczności oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych,
2. poprawę przestrzeni mieszkaniowej,
3. podniesienie poziomu aktywności kulturalnej i handlowo-usługowej.

Działania rewitalizacyjne koncentrowały się w szczególności na:

1. przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym – poprzez wzmocnienie działań na rzecz integracji społecznej, wspieranie inicjatyw obywatelskich, rozwój usług społecznych i zwiększanie aktywności mieszkańców,
2. ożywieniu lokalnej gospodarki – w tym na rozwoju przedsiębiorczości, wzmocnieniu lokalnych usług i handlu,
3. modernizacji przestrzeni publicznych, obiektów infrastruktury, budynków mieszkalnych – obejmując modernizacją budynki użyteczności publicznej, zagospodarowanie przestrzeni miejskich, poprawę dostępności i estetykę otoczenia,
4. zwiększenie partycypacji społecznej i wzmocnienie mechanizmów współpracy lokalnej – dzięki systematycznemu angażowaniu mieszkańców i interesariuszy w proces planowania i realizacji działań rewitalizacyjnych.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy za obszar zdegradowany wyznaczono obszar śródmiejski – Stare Miasto. Ponieważ liczba ludności wynosiła 2 927 mieszkańców (tj. 16,5% ludności miasta), a powierzchnia 30,5 ha, (tj. 2,6% powierzchni miasta), nie przekroczono

ustawowych przesłanek wyznaczenia obszaru rewitalizacji - obszar zdegradowany w całości został uznany jako obszar rewitalizacji.

Podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Cel 1: Podniesienie poziomu aktywności społecznej oraz zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych:

- **Centrum Multiopieki:** zostało uruchomione we wrześniu 2023r., świadczone są usługi opiekuńcze, terapeutyczne i rehabilitacyjne dla seniorów, oraz prowadzone Warsztaty Terapii Zajęciowej; przyległy teren zielony zaaranżowany został na cele rekreacyjne.
- **Gdzie jest praca?** gra miejska, mająca na celu zapoznanie uczniów z zawodami rzemieślniczymi i doradztwem zawodowym .
- **Postaw na rodzinę.** Projekt ma na celu wzmacnianie kompetencji rodzicielskich poprzez warsztaty (dramaterapia, finanse, umiejętności społeczne) oraz wspólne zajęcia i konsultacje psychologiczne dla 9 rodzin objętych pomocą społeczną.
- **Alternatywy społeczne.** Zakłada stworzenie Ruchu Inicjatyw Społecznych, wspierającego rodziny, w celu zapobiegania marginalizacji osób z niepełnosprawnościami i długotrwale bezrobotnych (grupy samopomocy, wolontariat, terapia, doradztwo). Dla mieszkańców zaplanowane są spotkania, festyny, imprezy sportowe i akcje profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom .
- **Pociąg do pracy. Centrum Integracji Społecznej, Centrum co-workingu i inkubator NGO.** Założeniem projektu jest wykorzystanie budynków dworca kolejowego do stworzenia centrum aktywizacji społecznej. Zaplanowano prace termomodernizacyjne, doprowadzenie sieci ciepłowniczej, remont i modernizację pomieszczeń na centrum co-workingu, inkubator NGO i Centrum Integracji Społecznej, a także centrum przesiadkowe i skwer.

Cel 2: Poprawa przestrzeni mieszkaniowej

- **Wzmocnienie funkcji mieszkaniowej poprzez ulepszenie dotychczasowej przestrzeni mieszkalnej i dopasowanie jej do potrzeb rodzin z dziećmi i osób starszych oraz zapewnienie nowoczesnych standardów energetycznych.** Projekt obejmuje budowę komunalnego budynku mieszkalnego, przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej, modernizację (docieplenie) istniejących budynków, wymianę źródeł ogrzewania na bardziej ekologiczne, a także rozbiórkę budynków gospodarczych oraz zagospodarowanie terenu z miejscami rekreacji i parkingami.

Cel 3: Podniesienie poziomu aktywności kulturalnej i handlowo-usługowej

- **Po sąsiedzku z muzeum.** Rozszerzenie oferty Muzeum Ziemi Złotowskiej o warsztaty (literatura, fotografia, film) dla mieszkańców starówki, w tym wydarzenia na Placu Paderewskiego (złoty pojazdów, grupy rekonstrukcyjne, wystawy plenerowe) oraz wprowadzenie małej architektury (tablice, pomnik-ławeczka).

- **Dzieci Andy'ego Warhola – czyli popkultura wewnątrz.** Warsztaty artystyczne dla młodzieży z architektami wewnątrz i mistrzami malarstwa ściennego, mające na celu stworzenie przestrzeni w stylu pop-artu na Starym Mieście.
- **Plac Paderewskiego – strefa kultury.** Utworzenie ogólnodostępnej strefy odpoczynku i wydarzeń kulturalnych na Placu Paderewskiego, w tym aranżacja zieleni, dostęp do Wi-Fi, ograniczenie ruchu pojazdów i utworzenie parkingów, oraz modernizacja i rozbudowa oficyny Muzeum Ziemi Żłotowskiej.
- **Spichlerz – lokalne centrum aktywności edukacyjnej, kulturalnej i społecznej**
Adaptacja zabytkowego Spichlerza na centrum aktywności. Poprawa infrastruktury (termomodernizacja, fotowoltaika, sieć ciepłownicza, winda) i adaptacja terenu na skwer. Przeznaczenie wnętrza Spichlerza na wystawy, zajęcia edukacyjne, wyrównawcze, "pogotowie lekcyjne", wsparcie psychologiczne, doradztwo zawodowe i spotkania seniorów.

Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Cel 1: Podniesienie poziomu aktywności społecznej oraz zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych

- **Centrum Integracji.** Utworzenie centrum z kawiarenką prowadzoną przez osoby niepełnosprawne, mającego służyć integracji dzieci, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami i seniorów poprzez wspólne zajęcia.
- **Warsztaty Artystyczne Dla Dzieci.** Zajęcia plastyczne i fotograficzne dla dzieci i młodzieży, prowadzone przez lokalnych artystów na ulicach obszaru rewitalizacji i w Muzeum.
- **Warsztaty Kompetencji Rodzicielskich.** Cykl zajęć mających na celu podniesienie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców, dostosowany do występujących problemów.
- **Warsztaty Prozdrowotne.** Zajęcia dla dorosłych i dzieci, podnoszące wiedzę o zdrowym stylu życia i profilaktyce uzależnień.
- **Jestem wolny od używek.** Wsparcie rodzin ze Starego Miasta w walce z problemem używek poprzez warsztaty, zajęcia terapeutyczne i poradnictwo dla młodzieży.
- **Aktywizacja ludności Starego Miasta.** Aktywizacja mieszkańców poprzez działania artystyczne, zachęcającą do uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Cel 2: Poprawa przestrzeni mieszkaniowej

- **Odnowa funkcjonowania mieszkańców w życiu codziennym oraz poprawa w ramach infrastruktury ulic zlokalizowanych w "Starym Mieście" w Żłotowie.** Projekt obejmuje wymianę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i deszczowej, budowę pełnej sieci ciepłowniczej (lub rozbudowę sieci gazowej) dla budynków mieszkalnych i użytkowo-handlowych oraz rewaloryzację terenów zielonych. Dodatkowo przewidziano

całodobową opiekę dla osób niesamodzielnych, dotowanie uczestnictwa w kulturze dla osób starszych i mniej zamożnych, a także uruchomienie komunikacji miejskiej.

Wdrażanie i monitoring

Za realizację GPR odpowiadał Burmistrz Miasta Złotów, a postępy monitorowano w ramach specjalnie powołanego zespołu ds. programu rewitalizacji. Zaplanowany został system raportowania, ocen efektów i korekty działań, również z udziałem mieszkańców i lokalnych organizacji pozarządowych. Monitoring programu odbywał się poprzez system wskaźników obejmujących każdą ze sfer procesu rewitalizacji.

Na etapie wdrażania Programu przewidziano również mechanizmy partycypacyjne, w tym konsultacje społeczne, warsztaty i spotkania z mieszkańcami, w celu zapewnienia transparentności procesu oraz aktywizacji lokalnej społeczności w działaniach rewitalizacyjnych.

4. JEDNOSTKI PRZESTRZENNE

Jednostki modułowe (przestrzenne) na potrzeby delimitacji zostały oparte na podziale na obręby ewidencyjne. W pierwszym kroku wyznaczono obszary niezamieszkane, wyłączone z delimitacji. Są to głównie obszary jezior, lasów oraz tereny przemysłowe. W celu uzyskania bardziej precyzyjnego obrazu gminy, wybrane obręby ewidencyjne, zostały następnie podzielone na mniejsze jednostki, zgodnie z typologią zabudowy i zagospodarowania. W efekcie uzyskano 16 jednostek przestrzennych.

Tabela 7: Charakterystyka jednostek przestrzennych

Nr.	Jednostka przestrzenna	Charakterystyka
1	Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	Teren zabudowy mieszkaniowej z dominującą formą zabudowy jednorodzinnej jako funkcją przeważającą, funkcja usługowa zlokalizowana jest w wolnostojących budynkach mieszkalnych lub jako wolnostojące obiekty usługowe.
2	Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	Teren zabudowy mieszkaniowej z dominującą formą zabudowy jednorodzinnej jako funkcją przeważającą, funkcja usługowa zlokalizowana jest w wolnostojących budynkach mieszkalnych lub jako wolnostojące obiekty usługowe; Tereny zieleni ogólnodostępnej i ogrodów działkowych.
3	Jastrowska, Leśna""	Teren o funkcji mieszkaniowej wolnostojącej i szeregowej z wbudowanymi usługami, tereny ogródków działkowych.
4	Jastrowska, Jeziorna	Teren o funkcji mieszkaniowej wolnostojącej i szeregowej z wbudowanymi usługami; teren z współistniejącymi obszarami rekreacyjno-sportowymi, turystycznymi zlokalizowanymi w otoczeniu Jeziora Zaleskiego.
5	Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	Teren o funkcji mieszkaniowej z zabudową wielorodzinną i jednorodzinną; teren z współistniejącymi obszarami rekreacyjno-sportowymi, turystycznymi zlokalizowanymi w otoczeniu Jeziora Zaleskiego.
6	Stare Mlasto	Tereny zwartej zabudowy śródmiejskiej, ze szczególną koncentracją zabudowy historycznej, wielorodzinnej; teren o znaczącej koncentracji usług w parterach budynków; obszar historycznego centrum miasta z dominującą zabudowa sprzed 1945 r.
7	Ks. Domańskiego, Łowiecka	Teren o dominującej funkcji mieszkalnej z drobnymi usługami; zabudowa mieszana z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Nr.	Jednostka przestrzenna	Charakterystyka
8	Chojnicka	Teren osiedla usługowo – mieszkalnego z występującymi usługami o charakterze rzemieślniczym; teren cmentarza komunalnego.
9	Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	Teren wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej z zabudową mieszkaniową, handlem i usługami. Zabudowa wolnostojąca jednorodzinna i wielorodzinna.
10	Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	Tereny śródmiejskiej zabudowy mieszkaniowej o dominującej zabudowie wielorodzinnej (bloki); teren skoncentrowanego występowania usług handlowych, usług społecznych (edukacyjnych, zdrowotnych, sportowych)
11	Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	Tereny śródmiejskiej zabudowy mieszkaniowej o dominującej zabudowie wielorodzinnej (bloki); teren skoncentrowanego występowania usług handlowych i społecznych (obiekty sportowe).
12	Staszica, Szpitalna	Tereny zabudowy śródmiejskiej mieszkaniowej o dominującej zabudowie wielorodzinnej (bloki); teren skoncentrowanego występowania usług społecznych (szpital), tereny zieleni zlokalizowane w okolicach Jeziora Miejskiego.
13	Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	Tereny zabudowy mieszkaniowej o dominującej zabudowie wielorodzinnej (bloki); teren skoncentrowanego występowania usług handlowych (w tym wielkopowierzchniowych), transportowych (dworzec kolejowy).
14	Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	Teren wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej z zabudową mieszkaniową, handlem i usługami. Zabudowa wolnostojąca jednorodzinna i wielorodzinna.
15	Piasta, Szkolna, Robaka	Teren wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej z zabudową mieszkaniową, handlem i usługami. Zabudowa wolnostojąca jednorodzinna i wielorodzinna.
16	Kujańska	Tereny we wschodniej części miasta, oddzielone funkcjonalnie linią kolejową; tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z nielicznymi usługami, tereny lasów.

Źródło: Opracowanie własne Urzędu Miejskiego w Złotowie

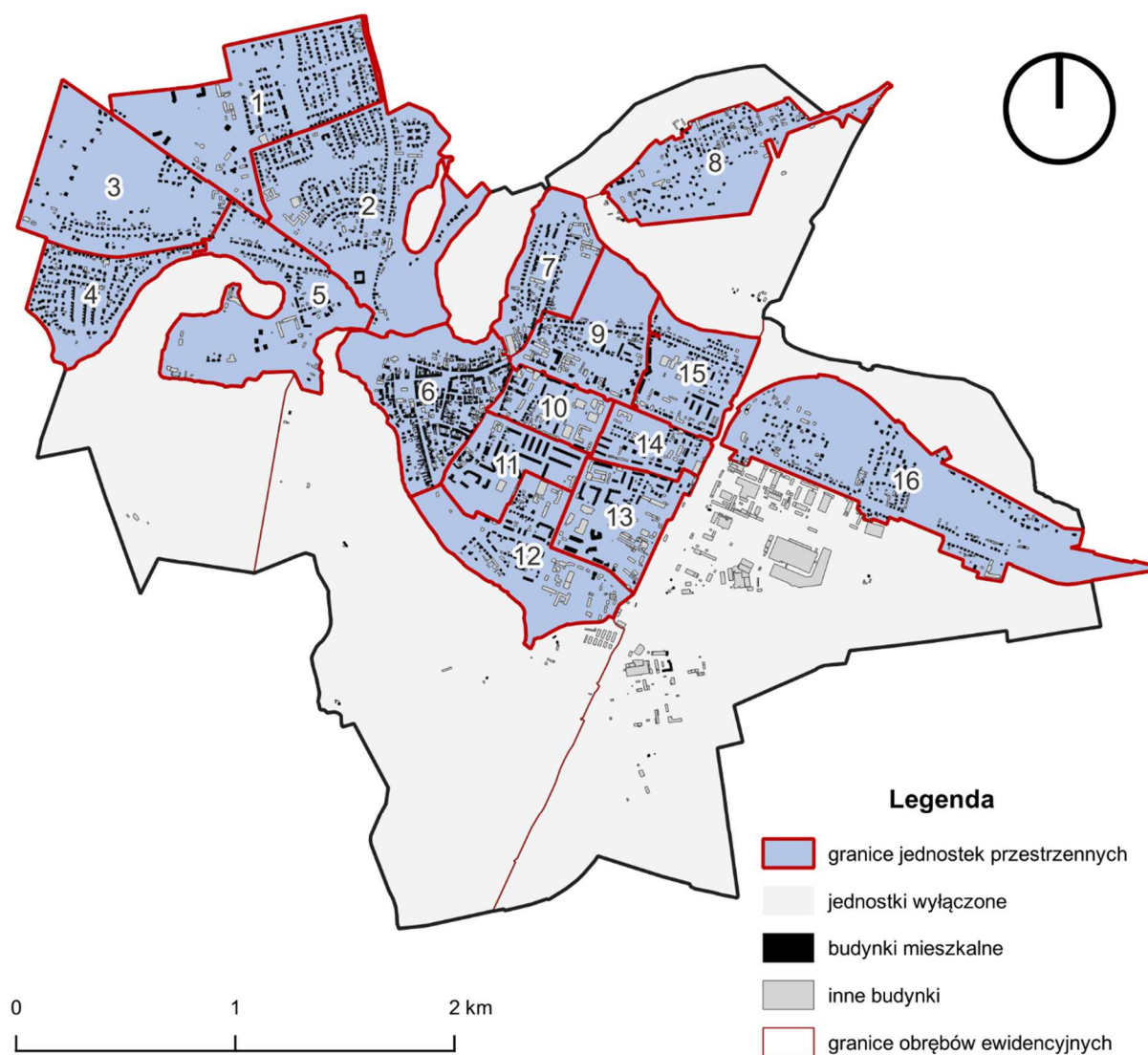
Jednostki przestrzenne poddane delimitacji zajmują 45,12% powierzchni gminy. Tereny niezamieszkane to 54,88%. Takie proporcje świadczą o uporządkowanej strukturze przestrzennej miasta. Jednostki przestrzenne mają zbliżoną powierzchnię i porównywalną liczbę mieszkańców.

Tabela 8: Jednostki przestrzenne

Numer	nazwa	Pow. [ha]	% pow gminy	liczba ludności 31.12.2023	% ludności gminy
1	Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	50,4	4,35%	903	5,3%
2	Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	64,6	5,58%	1366	8,0%
3	Jastrowska, Leśna""	45,8	3,96%	343	2,0%
4	Jastrowska, Jeziorna	22,0	1,90%	650	3,8%
5	Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	40,5	3,50%	470	2,8%
6	Stare Mlasto	34,5	2,98%	1974	11,6%
7	Ks. Domańskiego, Łowiecka	20,5	1,77%	440	2,6%
8	Chojnicka	32,1	2,78%	440	2,6%
9	Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	26,1	2,26%	951	5,6%
10	Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	12,6	1,09%	1026	6,0%
11	Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	18,0	1,55%	2318	13,6%
12	Staszica, Szpitalna	33,7	2,91%	950	5,6%
13	Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	22,3	1,93%	1452	8,5%
14	Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	11,6	1,01%	781	4,6%
15	Piasta, Szkolna, Robaka	21,4	1,85%	1525	8,9%
16	Kujańska	66,0	5,70%	518	3,0%
	Tereny niezamieszkane	635,3	54,88%	934	5,5%
Suma		1157,6	100%	17041	100,0%

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2: Jednostki przestrzenne

Źródło: opracowanie własne

5. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego poddano analizie obszar Miasta Złotów w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Do oceny sytuacji w poszczególnych sferach poddano analizie następujące zmienne wybrane pod względem problemów dotyczących Miasta Złotów oraz dostępności danych (dane za rok 2023):

Tabela 9: Dobór wskaźników bazowych wg sfer

Sfera	NR	Wskaźnik	Jednostka miary	Stymulanta/destymulanta
SPOŁECZNA	W1	Zmiana liczby mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2019 r.	%	+
	W2	Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym /65+/ na 100 mieszkańców (31.12.2023)	%.	-
	W3	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych - średnia z lat 2019-2023	%	-
	W4	Odsetek osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności w stosunku do ogółu mieszkańców (31.12.2023)	%.	-
	W5	Odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej - średnia z lat 2019-2023	%	-
	W6	Liczba przestępstw w latach 2019-2023 (suma) na 100 mieszkańców	szt.	-
	W7	Liczba czynnych „niebieskich kart” na 100 osób	szt.	-
	W8	Frekwencja w wyborach samorządowych w 2024 roku	%	+
GOSPODARCZA	W9	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców (31.12.2023)	szt.	+

Sfera	NR	Wskaźnik	Jednostka miary	Stymulanta/destymulanta
	W10	Liczba wyrejestrowanych działalności gospodarczych na 100 mieszkańców (suma z lat 2019-2023)	szt.	-
FUNKCYJONALNO-PRZESTRZENNA	W11	Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej (np. szkoły, przedszkola, biblioteki, ZOZ, urzędy itp.) na 100 mieszkańców	szt.	+
	W12	Liczba podmiotów oferujących usługi rynkowe w obszarze gastronomii, kultury, edukacji na 100 mieszkańców	szt.	+
TECHNICZNA	W13	Stan techniczny budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (budynki komunalne, wspólnoty mieszkaniowe) w odniesieniu do liczby mieszkańców jednostki (31.12.2023)	skala punktowa	-
	W14	Stan techniczny infrastruktury drogowej (31.12.2023)	skala punktowa	+
ŚRODOWISKOWA	W15	Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/ (31.12.2023)	tony	-
	W16	Liczba kotłów klasy poniżej 5 na 100 mieszkańców (31.12.2023)	szt.	-

Źródło: opracowanie własne

Część wskaźników obrazuje pozytywne tendencje (stymulanta), część negatywne (destymulanta). Każdy ze wskaźników bazowych (W) został przetworzony na wskaźnik znormalizowany (Z) zgodnie ze wzorem:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

x_j – średnia arytmetyczna wskaźnika j

s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Wskaźniki pozytywne (stymulanta) zostały pomnożone przez 1, a negatywne (destymulanta) zostały pomnożone przez -1. Suma wskaźników znormalizowanych w danej jednostce przestrzennej stanowi wynikowy wskaźnik znormalizowany dla danej sfery: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Jednostki przestrzenne o ujemnych wartościach wskaźników znormalizowanych, wykazują koncentrację negatywnych zjawisk w danej sferze.

5.1 SFERA SPOŁECZNA

Podstawa delimitacji obszaru zdegradowanego w sferze społecznej została zobrazowana przez szereg zmiennych ilustrujących bezrobocie, ubóstwo, tendencje demograficzne oraz poziom kapitału społecznego:

- Dane dla wskaźnika W1. **Zmiana liczby mieszkańców w 2023 r. w stosunku do 2019 r.** pozyskano z Miasta Złotów, [%]
- Dane dla wskaźnika W2. **Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym /65+/ na 100 mieszkańców** (31.12.2023) pozyskano z Miasta Złotów, [%]
- Dane dla wskaźnika W3. **Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych - średnia z lat 2019-2023** pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie oraz Miasta Złotów, [%]
- Dane dla wskaźnika W4. **Odsetek osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności w stosunku do ogółu mieszkańców** (31.12.2023) pozyskano z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, [%]
- Dane dla wskaźnika W5. **Odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej - średnia z lat 2019-2023** pozyskano z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, [%]
- Dane dla wskaźnika W6. **Liczba przestępstw w latach 2019-2023 (suma) na 100 mieszkańców** (31.12.2023) pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Złotowie, [szt]
- Dane dla wskaźnika W7. **Liczba czynnych „niebieskich kart” na 100 osób** pozyskano z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, [szt.]
- Dane dla wskaźnika W8. **Frekwencja w wyborach samorządowych w 2024 roku** pozyskano z Miasta Złotów [%].

Tabela 10: Wskaźniki bazowe w sferze społecznej

Jednostka / wskaźnik	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	3,44	11,18	2,90	0,44	1,22	2,21	0,55	50,24
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	-2,15	20,64	7,50	1,44	2,71	1,98	1,17	50,24
3. Jastrowska, Leśna""	11,73	15,74	7,40	0,11	1,17	13,99	3,21	50,24
4. Jastrowska, Jeziorna	-3,13	26,15	14,20	0,78	1,54	3,38	0,62	50,24
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	-10,65	20,00	4,70	0,66	2,77	2,77	4,68	41,61
6. Stare Młasto	-3,33	16,21	0,00	3,77	6,03	0,00	1,87	38,25
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	-9,65	19,09	13,50	0,66	5,68	7,05	1,82	47,66
8. Chojnicka	4,51	16,82	0,60	0,00	1,14	8,64	0,45	47,66
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	-3,65	21,56	31,70	2,55	4,94	18,93	2,21	52,43
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	-7,15	24,95	36,00	0,55	2,73	19,10	0,88	45,57
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	-9,10	29,47	24,00	0,89	4,10	0,65	0,95	47,69
12. Staszica, Szpitalna	-3,46	23,79	11,00	0,66	2,63	1,58	1,68	46,25
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	-6,20	23,69	28,80	0,55	2,13	6,96	0,83	45,57
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	-12,74	25,61	33,00	0,44	5,25	1,28	1,28	52,43
15. Piasta, Szkolna, Robaka	-7,46	27,61	9,70	0,89	2,75	0,59	0,66	47,66
16. Kujańska	3,19	13,51	10,20	0,00	2,12	4,05	0,39	45,57
ŚREDNIA	-3,49	21,00	14,70	0,90	3,06	5,82	1,45	47,46
ODCHYLENIE STANDARDOWE	6,29	5,12	11,68	0,95	1,59	6,12	1,11	3,64

Źródło: opracowanie własne

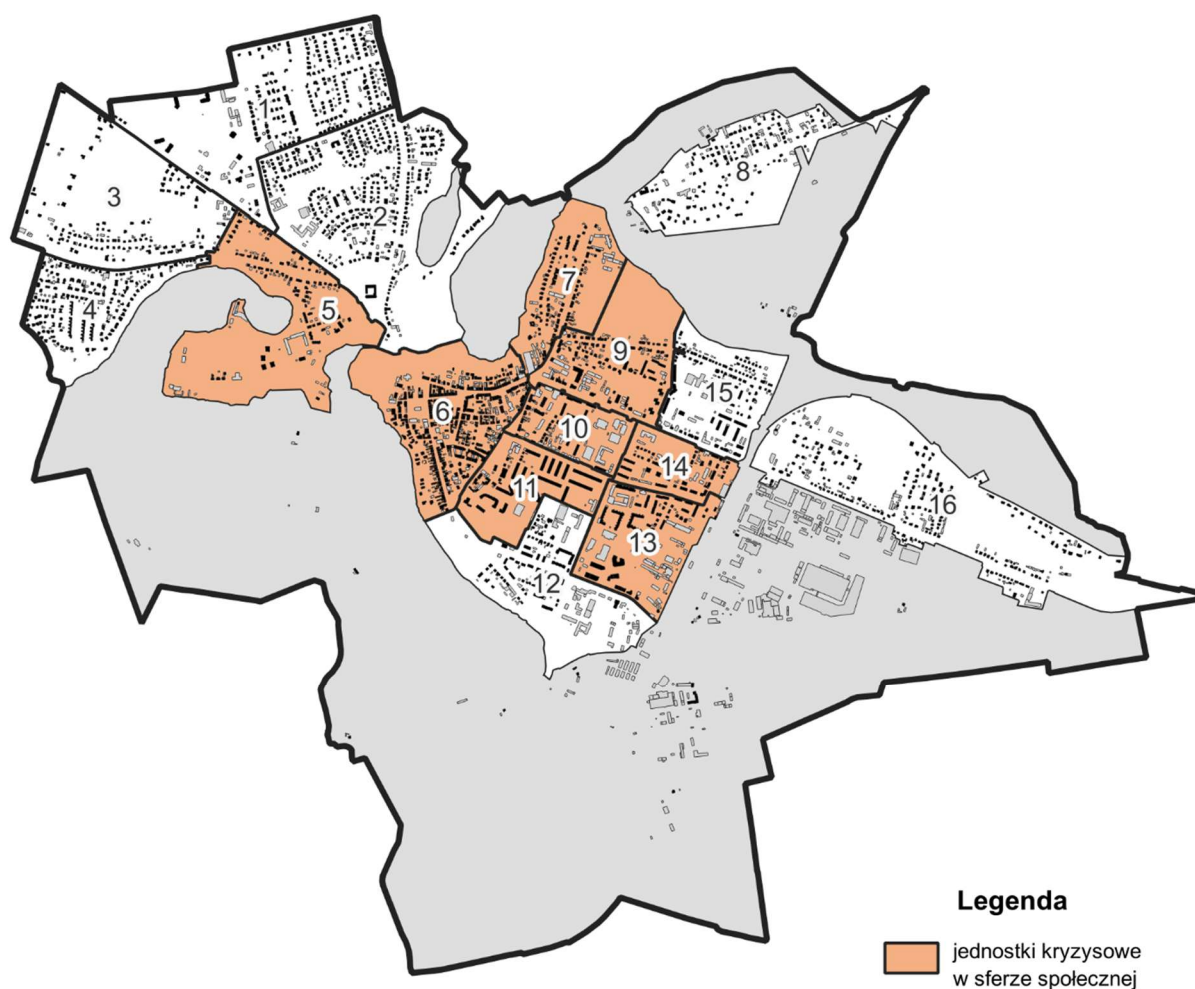
Tabela 11: Wskaźniki znormalizowane w sferze społecznej

Jednostka / wskaźnik	Z1	Z2	Z3	Z4	Z5	Z6	Z7	Z8	Σ
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	1,10	1,92	1,01	0,48	1,16	0,59	0,81	0,77	7,83
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimską, Zamkowa	0,21	0,07	0,62	-0,57	0,22	0,63	0,25	0,77	2,19
3. Jastrowska, Leśna	2,42	1,03	0,62	0,83	1,19	-1,34	-1,58	0,77	3,95
4. Jastrowska, Jeziorna	0,06	-1,01	0,04	0,13	0,96	0,40	0,75	0,77	2,10
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	-1,14	0,20	0,86	0,25	0,18	0,50	-2,90	-1,61	-3,66
6. Stare Miasto	0,02	0,94	1,26	-3,03	-1,87	0,95	-0,38	-2,53	-4,64
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	-0,98	0,37	0,10	0,25	-1,65	-0,20	-0,33	0,06	-2,38
8. Chojnicka	1,27	0,82	1,21	0,95	1,21	-0,46	0,90	0,06	5,95
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	-0,03	-0,11	-1,46	-1,74	-1,19	-2,14	-0,68	1,37	-5,97
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	-0,58	-0,77	-1,82	0,37	0,21	-2,17	0,52	-0,52	-4,78
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	-0,89	-1,65	-0,80	0,01	-0,66	0,85	0,45	0,06	-2,62
12. Staszica, Szpitalna	0,01	-0,54	0,32	0,25	0,27	0,69	-0,21	-0,33	0,45
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	-0,43	-0,53	-1,21	0,37	0,58	-0,19	0,56	-0,52	-1,36
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	-1,47	-0,90	-1,57	0,48	-1,38	0,74	0,15	1,37	-2,57
15. Piasta, Szkolna, Robaka	-0,63	-1,29	0,43	0,01	0,19	0,86	0,72	0,06	0,34
16. Kujańska	1,06	1,46	0,39	0,95	0,59	0,29	0,96	-0,52	5,18

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonych analiz koncentrację negatywnych zjawisk w sferze społecznej zdiagnozowano na terenie jednostek przestrzennych: 5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska, 6. Stare Miasto, 7. Ks. Domańskiego, Łowiecka, 9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta, 10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, 11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza, 13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte, 14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika.

Rysunek 3: Jednostki kryzysowe w sferze społecznej

Źródło: opracowanie własne

5.2 SFERA GOSPODARCZA

Sytuacja w sferze gospodarczej została zdiagnozowana poprzez analizę poziomu aktywności gospodarczej:

- Dane dla wskaźnika W9 **Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców** (31.12.2023) pozyskano z bazy CEIDG [szt]
- Dane dla wskaźnika W9 **Liczba wyrejestrowanych działalności gospodarczych na 100 mieszkańców** (suma z lat 2019-2023) pozyskano z bazy CEIDG [szt]

Tabela 12: Wskaźniki bazowe w sferze gospodarczej

Jednostka / wskaźnik	W9	W10
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	8,31	1,77
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	7,86	2,66
3. Jastrowska, Leśna	2,44	0,44
4. Jastrowska, Jeziorna	3,54	1,88
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	2,55	0,55
6. Stare Młasto	20,49	6,98
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	2,88	1,00
8. Chojnicka	5,54	1,88
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	6,09	1,44
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	5,20	2,21
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	13,40	5,32
12. Staszica, Szpitalna	3,77	1,11
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	10,85	3,21
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	5,20	1,55
15. Piasta, Szkolna, Robaka	4,54	1,22
16. Kujańska	6,09	1,55
ŚREDNIA	6,80	2,17
ODCHYLENIE STANDARDOWE	4,58	1,68

Źródło: opracowanie własne

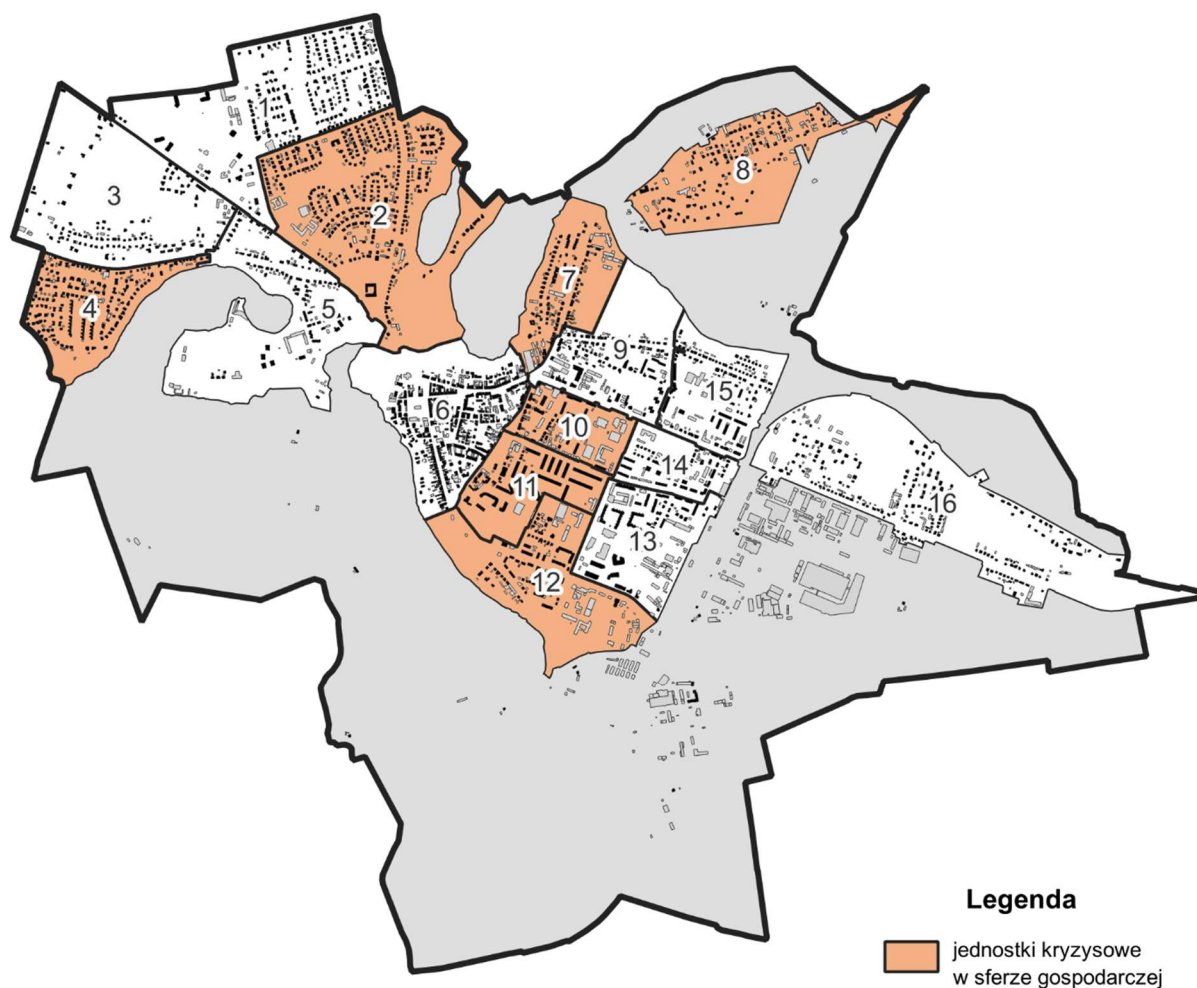
Tabela 13: Wskaźniki znormalizowane w sferze gospodarczej

Jednostka / wskaźnik	Z9	Z10	Σ
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	0,33	0,24	0,57
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	0,23	-0,29	-0,06
3. Jastrowska, Leśna	-0,95	1,03	0,08
4. Jastrowska, Jeziorna	-0,71	0,17	-0,54
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	-0,93	0,97	0,04
6. Stare Młasto	2,99	-2,87	0,12
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	-0,86	0,70	-0,15
8. Chojnicka	-0,27	0,17	-0,10
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	-0,15	0,44	0,28
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	-0,35	-0,02	-0,37
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	1,44	-1,87	-0,43
12. Staszica, Szpitalna	-0,66	0,64	-0,03
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	0,89	-0,62	0,27
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	-0,35	0,37	0,02
15. Piasta, Szkolna, Robaka	-0,49	0,57	0,08
16. Kujańska	-0,15	0,37	0,22

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonych analiz koncentrację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej zdiagnozowano na terenie jednostek przestrzennych: **2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa, 4. Jastrowska, Jeziorna, 7. Ks. Domańskiego, Łowiecka, 8. Chojnicka, 10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, 11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza, 12. Staszica, Szpitalna.**

Rysunek 4: Jednostki kryzysowe w sferze gospodarczej

Źródło: opracowanie własne

5.3 SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Sytuacja w sferze przestrzenno-funkcjonalnej została zdiagnozowana poprzez analizę poziomu dostępności obiektów infrastruktury społecznej.

- Dane dla wskaźnika W11 **Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej** (np. szkoły, przedszkola, biblioteki, ZOZ, urzędy itp.) na 100 mieszkańców (31.12.2023) pozyskano z Miasta Złotów [szt]
- Dane dla wskaźnika W12 **Liczba podmiotów oferujących usługi rynkowe w obszarze gastronomii, kultury, edukacji** na 100 mieszkańców (31.12.2023) pozyskano z bazy CEiDG [szt]

Tabela 14: Wskaźniki bazowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Jednostka / wskaźnik	W11	W12
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	1,11	0,33
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	0,78	0,44
3. Jastrowska, Leśna	0,22	0,22
4. Jastrowska, Jeziorna	0,11	0,00
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	0,33	0,22
6. Stare Młasto	1,33	0,89
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	0,22	0,11
8. Chojnicka	0,00	0,11
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	0,44	0,11
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	1,66	0,44
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	0,89	0,55
12. Staszica, Szpitalna	0,11	0,00
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	0,89	0,33
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	0,44	0,11
15. Piasta, Szkolna, Robaka	0,66	0,00
16. Kujańska	0,11	0,33
ŚREDNIA	0,58	0,26
ODCHYLENIE STANDARDOWE	0,47	0,23

Źródło: opracowanie własne

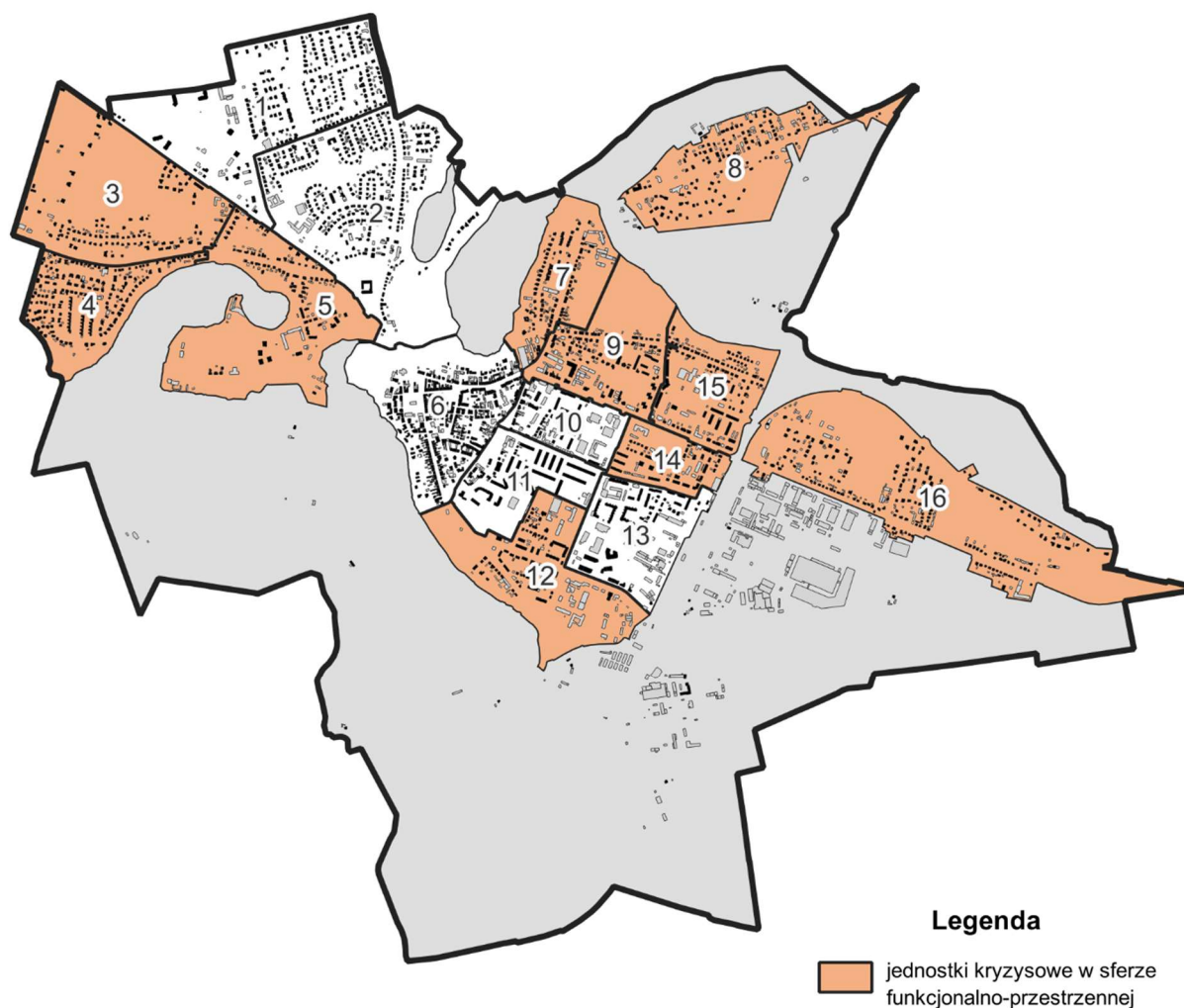
Tabela 15: Wskaźniki znormalizowane w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Jednostka / wskaźnik	Z11	Z12	Σ
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	1,11	0,30	1,41
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	0,41	0,78	1,19
3. Jastrowska, Leśna	-0,76	-0,18	-0,94
4. Jastrowska, Jeziorna	-0,99	-1,14	-2,13
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	-0,53	-0,18	-0,71
6. Stare Młasto	1,58	2,69	4,27
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	-0,76	-0,66	-1,42
8. Chojnicka	-1,23	-0,66	-1,89
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	-0,29	-0,66	-0,95
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	2,28	0,78	3,06
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	0,64	1,26	1,90
12. Staszica, Szpitalna	-0,99	-1,14	-2,13
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	0,64	0,30	0,94
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	-0,29	-0,66	-0,95
15. Piasta, Szkolna, Robaka	0,18	-1,14	-0,96
16. Kujańska	-0,99	0,30	-0,69

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonych analiz koncentrację negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowano na terenie jednostek przestrzennych: **3. Jastrowska, Leśna, 4. Jastrowska, Jeziorna, 5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska, 7. Ks. Domańskiego, Łowiecka, 8. Chojnicka, 9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta, 12. Staszica, Szpitalna, 14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika, 15. Piasta, Szkolna, Robaka, 16. Kujańska.**

Rysunek 5: Jednostki kryzysowe w sferze funkcjonalno-przestrzennej

Źródło: opracowanie własne

5.4 SFERA TECHNICZNA

Sytuacja w sferze technicznej została zdiagnozowana poprzez analizę substancji mieszkaniowej i drogowej.

- Dane dla wskaźnika W13 **Stan techniczny budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (budynki komunalne, wspólnoty mieszkaniowe) w odniesieniu do liczby mieszkańców jednostki (31.12.2023)** pozyskano z Miasta Złotów [skala punktowa]
- Dane dla wskaźnika W14 **Stan techniczny infrastruktury drogowej (31.12.2023)** pozyskano z Miasta Złotów [skala punktowa]

Tabela 16: Wskaźniki bazowe w sferze technicznej

Jednostka / wskaźnik	W13	W14
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	0,00	5,12
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	1,11	5,06
3. Jastrowska, Leśna	0,00	3,22
4. Jastrowska, Jeziorna	0,00	4,30
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	0,00	4,23
6. Stare Młasto	81,95	4,74
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	0,00	5,09
8. Chojnicka	0,00	4,69
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	14,40	4,97
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	9,97	5,18
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	6,64	4,75
12. Staszica, Szpitalna	9,97	5,38
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	3,32	5,47
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	12,18	4,93
15. Piasta, Szkolna, Robaka	7,75	4,93
16. Kujańska	0,00	5,02
ŚREDNIA	9,21	4,82
ODCHYLENIE STANDARDOWE	19,41	0,52

Źródło: opracowanie własne

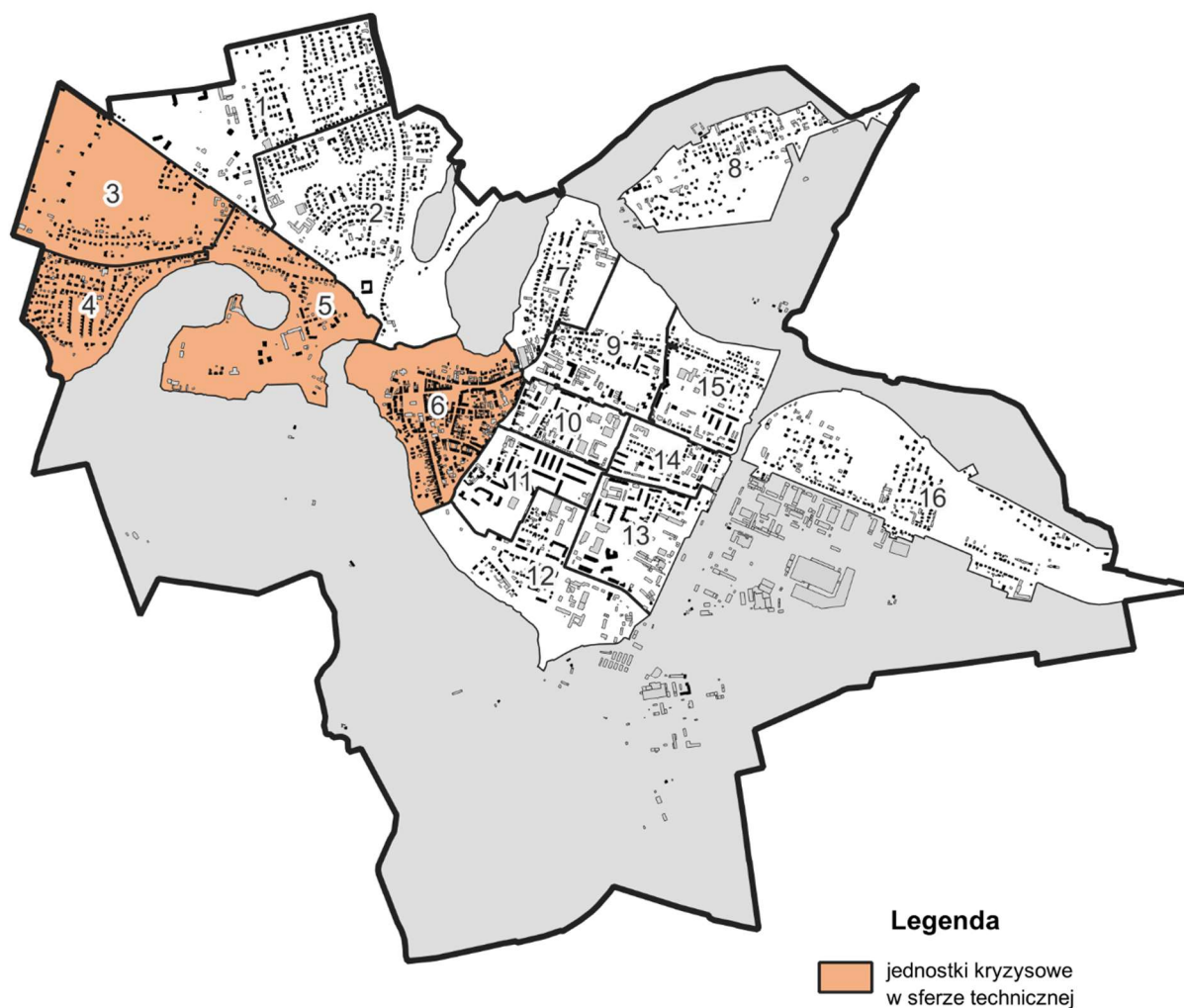
Tabela 17: Wskaźniki znormalizowane w sferze technicznej

Jednostka / wskaźnik	Z13	Z14	Σ
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	0,47	0,59	1,06
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	0,42	0,45	0,87
3. Jastrowska, Leśna	0,47	-3,06	-2,58
4. Jastrowska, Jeziorna	0,47	-0,99	-0,51
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	0,47	-1,13	-0,66
6. Stare Miasto	-3,75	-0,14	-3,89
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	0,47	0,53	1,00
8. Chojnicka	0,47	-0,24	0,24
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	-0,27	0,29	0,02
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	-0,04	0,69	0,65
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	0,13	-0,13	0,00
12. Staszica, Szpitalna	-0,04	1,07	1,03
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	0,30	1,24	1,54
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	-0,15	0,21	0,06
15. Piasta, Szkolna, Robaka	0,07	0,22	0,29
16. Kujańska	0,47	0,39	0,87

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonych analiz koncentrację negatywnych zjawisk w sferze technicznej zdiagnozowano na terenie jednostek przestrzennych: **3. Jastrowska, Leśna, 4. Jastrowska, Jeziorna, 5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska, 6. Stare Miasto.**

Rysunek 6: Jednostki kryzysowe w sferze technicznej

Źródło: opracowanie własne

5.5 SFERA ŚRODOWISKOWA

Sytuacja w sferze środowiskowej została zdiagnozowana poprzez analizę ilości niezutylistowanego azbestu oraz źródeł ogrzewania o najniższych parametrach środowiskowych.

- Dane dla wskaźnika W15 Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/ (31.12.2023) pozyskano z Miasta Złotów
- Dane dla wskaźnika W16 Liczba kotłów klasy poniżej 5 na 100 mieszkańców (31.12.2023) pozyskano z Miasta Złotów

Tabela 18: Wskaźniki bazowe w sferze środowiskowej

Jednostka / wskaźnik	W15	W16
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	2,18	15,17
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	3,53	27,35
3. Jastrowska, Leśna	14,12	8,08
4. Jastrowska, Jeziorna	1,55	15,17
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	13,26	11,63
6. Stare Młasto	3,11	36,32
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	0,64	18,16
8. Chojnicka	2,13	8,75
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	0,36	8,53
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	0,00	1,00
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	0,00	0,78
12. Staszica, Szpitalna	1,48	9,41
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	0,36	3,43
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	0,00	6,09
15. Piasta, Szkolna, Robaka	1,07	8,31
16. Kujańska	0,48	15,61
ŚREDNIA	2,77	12,11
ODCHYLENIE STANDARDOWE	4,26	9,06

Źródło: opracowanie własne

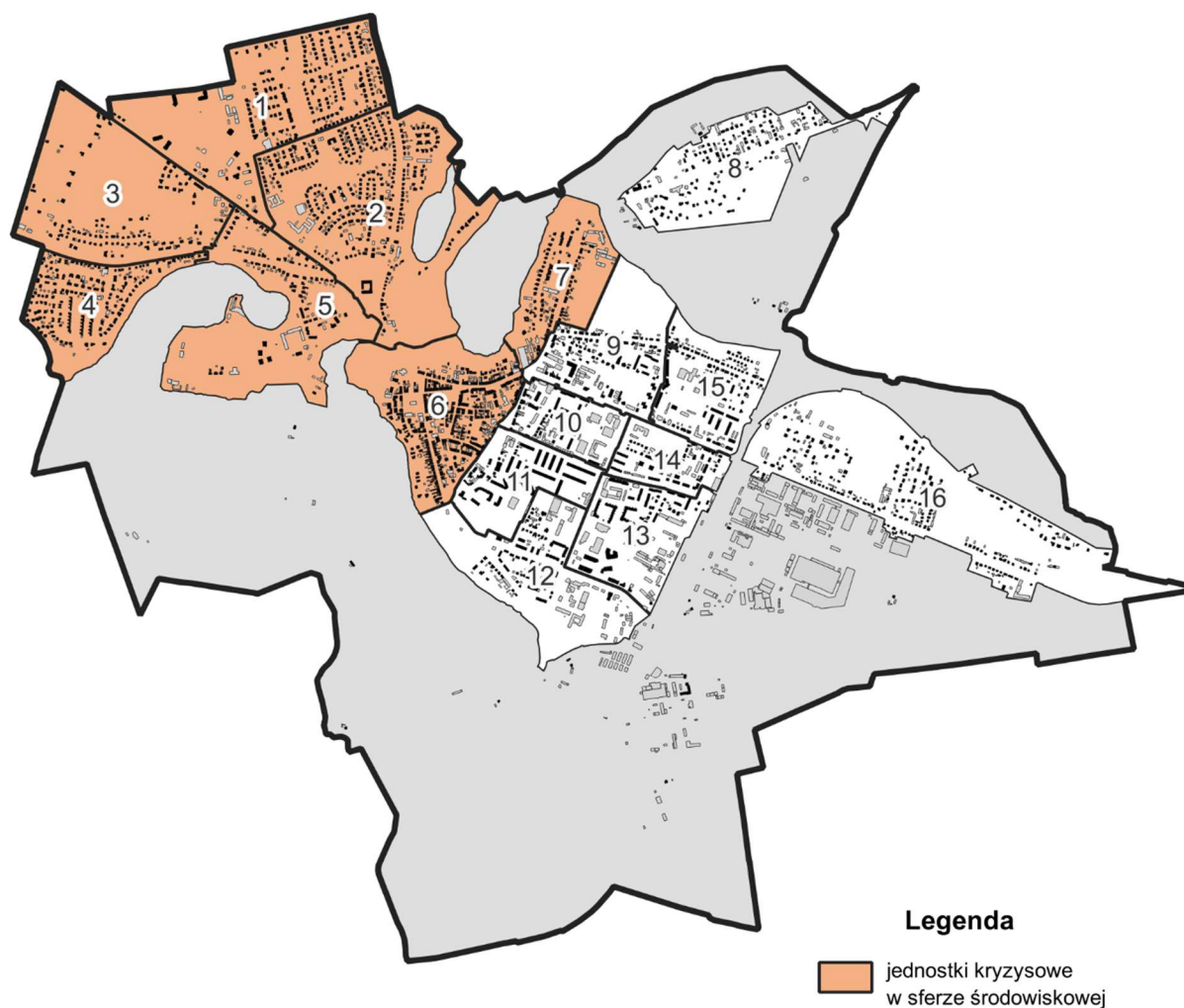
Tabela 19: Wskaźniki znormalizowane w sferze środowiskowej

Jednostka / wskaźnik	Z15	Z16	Σ
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	0,14	-0,34	-0,20
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	-0,18	-1,68	-1,86
3. Jastrowska, Leśna	-2,66	0,44	-2,22
4. Jastrowska, Jeziorna	0,29	-0,34	-0,05
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	-2,46	0,05	-2,41
6. Stare Miasto	-0,08	-2,67	-2,75
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	0,50	-0,67	-0,17
8. Chojnicka	0,15	0,37	0,52
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	0,57	0,40	0,96
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	0,65	1,23	1,88
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	0,65	1,25	1,90
12. Staszica, Szpitalna	0,30	0,30	0,60
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	0,57	0,96	1,52
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	0,65	0,66	1,31
15. Piasta, Szkolna, Robaka	0,40	0,42	0,82
16. Kujańska	0,54	-0,39	0,15

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie analizy wskaźnikowej zjawiska kryzysowe w sferze środowiskowej zdiagnozowano w jednostkach modułowych: **1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza, 2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa, 3. Jastrowska, Leśna, 4. Jastrowska, Jeziorna, 5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska, 6. Stare Miasto, 7. Ks. Domańskiego, Łowiecka.**

Rysunek 7: Jednostki kryzysowe w sferze środowiskowej

Źródło: opracowanie własne

5.6 WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Na podstawie zebranych informacji zdiagnozowano obszary miasta będące w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych lub środowiskowych. Zgodnie z Art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777, z późn. zm.) do obszaru zdegradowanego zalicza się obszary miasta charakteryzujące się kryzysową sytuacją w sferze społecznej i co najmniej w jednej z pozostałych badanych sfer. Analizę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 20: Delimitacja obszaru zdegradowanego wg poszczególnych sfer

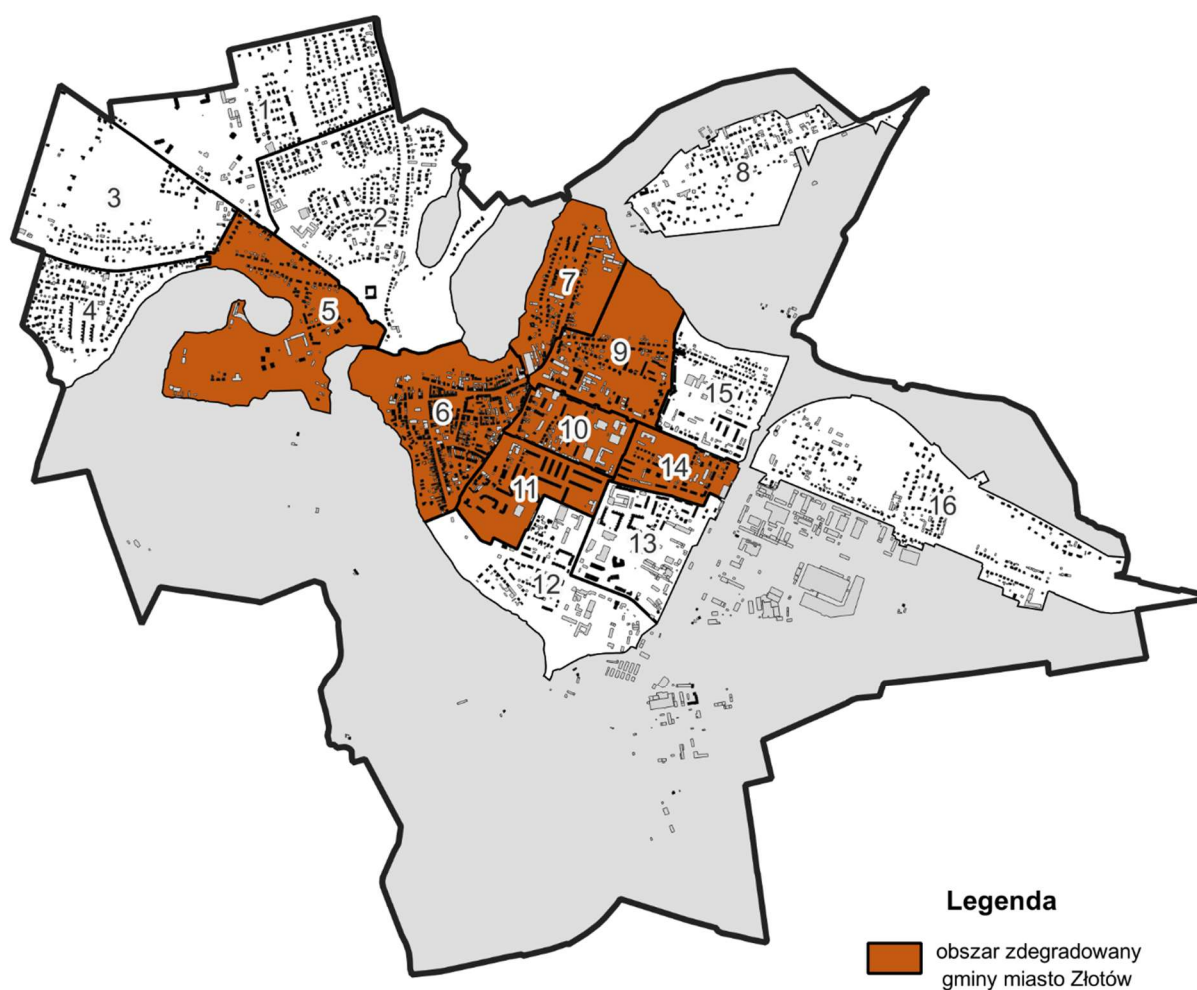
Jednostki	sfera społ.	sfera gosp.	sfera funkcz. przes.	sfera tech.	sfera środ..	SUMA	obszar zdegradowany
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	7,83	0,57	1,41	1,06	-0,20	10,67	
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimka, Zamkowa	2,19	-0,06	1,19	0,87	-1,86	2,33	
3. Jastrowska, Leśna	3,95	0,08	-0,94	-2,58	-2,22	-1,71	
4. Jastrowska, Jeziorna	2,10	-0,54	-2,13	-0,51	-0,05	-1,13	
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	-3,66	0,04	-0,71	-0,66	-2,41	-7,4	TAK
6. Stare Młasto	-4,64	0,12	4,27	-3,89	-2,75	-6,89	TAK
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	-2,38	-0,15	-1,42	1,00	-0,17	-3,12	TAK
8. Chojnicka	5,95	-0,10	-1,89	0,24	0,52	4,72	
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	-5,97	0,28	-0,95	0,02	0,96	-5,66	TAK
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	-4,78	-0,37	3,06	0,65	1,88	0,44	TAK
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	-2,62	-0,43	1,90	0,00	1,90	0,75	TAK
12. Staszica, Szpitalna	0,45	-0,03	-2,13	1,03	0,60	-0,08	
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	-1,36	0,27	0,94	1,54	1,52	2,91	
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	-2,57	0,02	-0,95	0,06	1,31	-2,13	TAK
15. Piasta, Szkolna, Robaka	0,34	0,08	-0,96	0,29	0,82	0,57	
16. Kujańska	5,18	0,22	-0,69	0,87	0,15	5,73	

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonych analiz koncentrację negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z pozostałych badanych stref zdiagnozowano na terenie jednostek przestrzennych: 5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska, 6. Stare Miasto, 7. Ks. Domańskiego, Łowiecka, 9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta, 10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, 11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza, 14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika.

Tym samym te jednostki tworzą obszar zdegradowany Miasta Złotów. Obszar zdegradowany ma powierzchnię 163,80 ha co stanowi 14,16% powierzchni gminy. Obszar zdegradowany jest zamieszkiwany przez 7960 mieszkańców, co stanowi 46,80% populacji gminy.

Rysunek 8: Obszar zdegradowany na terenie Miasta Złotów

Źródło: opracowanie własne

6. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Po zidentyfikowaniu obszaru zdegradowanego, następnym krokiem jest wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Zgodnie z Art. 10. Pkt 1. Ustawy, obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Aby jakiś fragment gminy mógł zostać uznany za obszar rewitalizacji muszą zostać spełnione łącznie dwa warunki:

- szczególna koncentracja negatywnych zjawisk,
- obszar ten musi być istotny dla rozwoju lokalnego.

Pierwszy z tych czynników oparty jest o dane liczbowe i przeprowadzoną delimitację obszaru zdegradowanego. Drugi z nich wynika z polityki i decyzji strategicznych władz w oparciu o lokalne uwarunkowania, możliwości i doświadczenia w prowadzeniu procesów rewitalizacyjnych.

Jedną z kluczowych zasad w rewitalizacji jest konieczność koncentracji terytorialnej podejmowanych działań – do ograniczonego obszaru spełniającego warunki szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk oraz istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Potrzeba ograniczenia terytorialnego zakresu rewitalizacji wiąże się przede wszystkim z ograniczonością dostępnych zasobów, zwłaszcza finansowych. Rewitalizację należy traktować jako przemyślaną i kompleksową interwencję na obszarze najbardziej tego potrzebującym (hierarchizacja potrzeb).

Po przeprowadzeniu takiego procesu z obszaru zdegradowanego dokonano wyboru pięciu jednostek przestrzennych:

5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska

6. Stare Miasto

7. Ks. Domańskiego, Łowiecka

9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta

14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika

Tabela 21: Jednostki przestrzenne wybrane do obszaru rewitalizacji (wskaźniki znormalizowane)

	sfera społ.	sfera gosp.	sfera funk. przes.	sfera tech.	sfera środ..
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	-3,66	0,04	-0,71	-0,66	-2,41
6. Stare Miasto	-4,64	0,12	4,27	-3,89	-2,75
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	-2,38	-0,15	-1,42	1,00	-0,17
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	-5,97	0,28	-0,95	0,02	0,96
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	-2,57	0,02	-0,95	0,06	1,31

Źródło: opracowanie własne

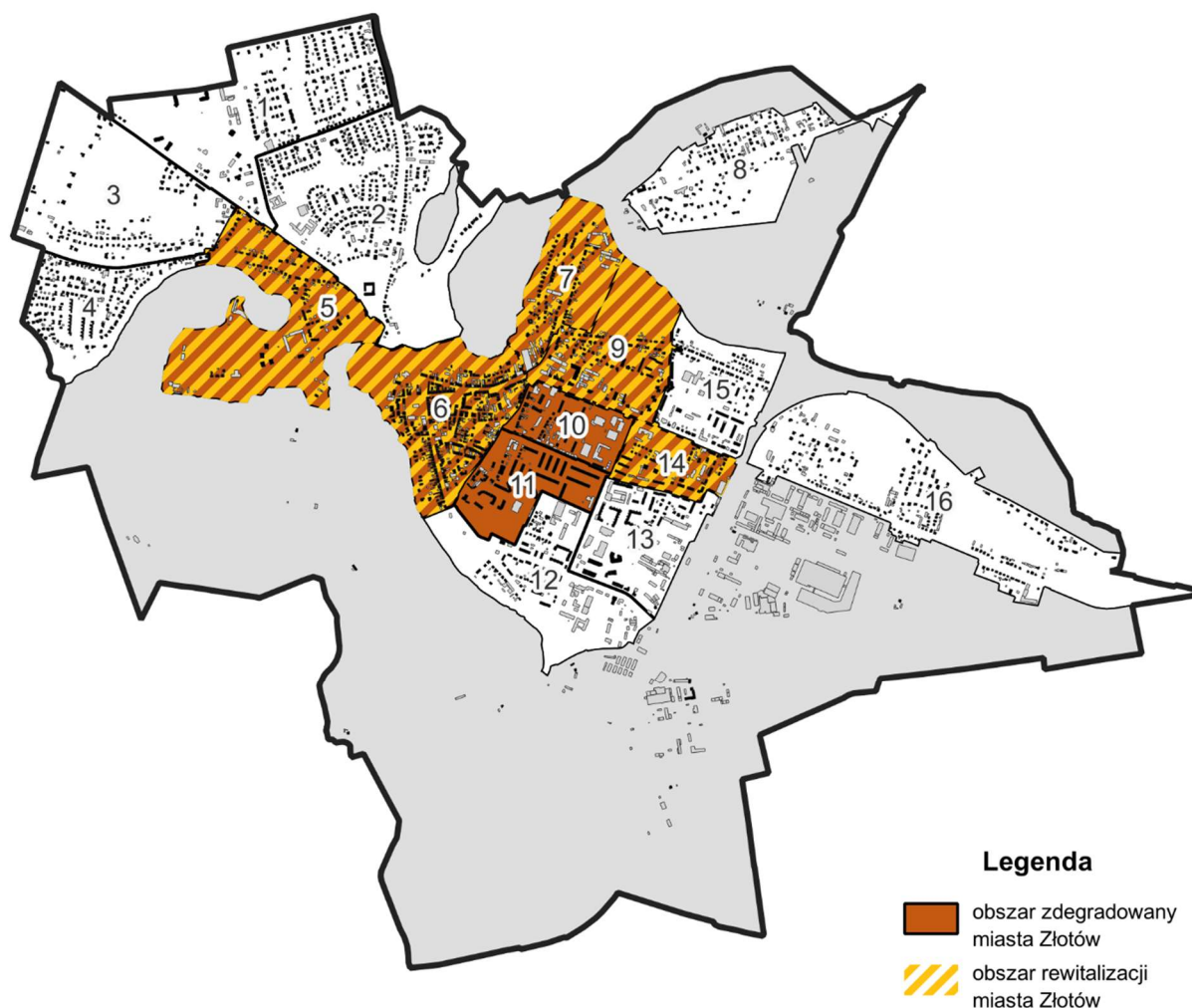
Jednostki wybrane do obszaru rewitalizacji spełniają wymogi w zakresie koncentracji negatywnych zjawisk kryzysowych. W jednostkach 5 i 7 zjawiska kryzysowe występują w 4 na 5 badanych sfer, w jednostce 6 kryzys obserwujemy w 3 badanych sferach. Ponadto 5 wybranych jednostek przestrzennych wykazuje sumarycznie najgłębszą koncentrację zjawisk kryzysowych pod względem skali tych zjawisk wyrażonych sumaryczną wartością wskaźników znormalizowanych w badanych sferach, co wykazano w poniższej tabeli:

Tabela 22: Wartość sumaryczna wskaźników znormalizowanych - koncentracja zjawisk kryzysowych

Nazwa jednostki	Suma wartości wskaźników znormalizowanych w 5 sferach (od najniższych do najwyższych)	Obszar rewitalizacji
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	-7,4	TAK
6. Stare Młasto	-6,89	TAK
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	-5,66	TAK
7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	-3,12	TAK
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	-2,13	TAK
3. Jastrowska, Leśna	-1,71	
4. Jastrowska, Jeziorna	-1,13	
12. Staszica, Szpitalna	-0,08	
10. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza	0,44	
15. Piasta, Szkolna, Robaka	0,57	
11. Bohaterów Westerplatte, Mickiewicza, Reymonta, Sienkiewicza	0,75	
2. Słoneczna, 8 Marca, Jerozolimska, Zamkowa	2,33	
13. Kolejowa, Szpitalna, Norwida, Bohaterów Westerplatte	2,91	
8. Chojnicka	4,72	
16. Kujańska	5,73	
1. Słoneczna, Leśna, Antoniego Dorsza	10,67	

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2: Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Złotów

Źródło: opracowanie własne

Zaproponowane jednostki przestrzenne spełniają warunki w zakresie limitów powierzchni i liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji określone w ustawie.

Tabela 23: Weryfikacja limitów obszaru rewitalizacji w zakresie powierzchni i liczby mieszkańców

Numer	nazwa	Pow. [ha]	% pow gminy	liczba ludności 31.12.2023	% ludności gminy
5	Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	40,5	3,50%	470	2,8%
6	Stare Miasto	34,5	2,98%	1 974	11,6%
7	Ks. Domańskiego, Łowiecka	20,5	1,77%	440	2,6%
9	Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	26,1	2,26%	951	5,6%
14	Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	11,6	1,01%	781	4,6%
Suma		133,2	11,5%	4 616	27,2%

Źródło: opracowanie własne

Łączna powierzchnia podobszarów rewitalizacji spełnia wymóg dotyczący maksymalnego limitu powierzchni obszarów rewitalizacji, który wynosi 20% powierzchni gminy. Łączna powierzchnia podobszarów rewitalizacji Miasta Złotów wynosi 133,2 ha, co stanowi 11,5% powierzchni gminy.

Łączna liczba mieszkańców podobszarów rewitalizacji spełnia wymóg dotyczący ludności gminy czyli 27,2% gminy.

Dokonując delimitacji obszaru zdegradowanego z punktu widzenia istotności obszaru dla rozwoju lokalnego gminy, wzięto pod uwagę poniższą charakterystykę podobszarów rewitalizacji wyznaczonych na terenie Miasta Złotów .

Tabela 24: Charakterystyka podobszarów rewitalizacji na terenie Miasta Złotów

jednostka przestrzenna	opis
5. Jastrowska, Partyzantów, Wioślarska	Teren o funkcji mieszkaniowej z zabudową wielorodzinną i jednorodziną; teren z współistniejącymi obszarami rekreacyjno-sportowymi, turystycznymi zlokalizowanymi w otoczeniu Jeziora Zaleskiego.
6. Stare Miasto	Tereny zwartej zabudowy śródmiejskiej, ze szczególną koncentracją zabudowy historycznej, wielorodzinnej; teren o znaczącej koncentracji usług w parterach budynków; obszar historycznego centrum miasta z dominującą zabudowa sprzed 1945 r.

7. Ks. Domańskiego, Łowiecka	Teren o dominującej funkcji mieszkalnej z drobnymi usługami; zabudowa mieszana z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
9. Krzywoustego, Królowej Jadwigi, Piasta	Teren wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej z zabudową mieszkaniową, handlem i usługami. Zabudowa wolnostojąca jednorodzinna i wielorodzinna.
14. Piasta, Norwida, Bohaterów Westerplatte, Kopernika	Teren wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej z zabudową mieszkaniową, handlem i usługami. Zabudowa wolnostojąca jednorodzinna i wielorodzinna.

Źródło: opracowanie własne.

7. ZAŁĄCZNIKI

Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasto Złotów w skali 1: 5 000

8. WYKAZ TABEL I ILUSTRACJI

SPIS TABEL:

Tabela 1: Zmiany demograficzne w Złotowie w latach 2018-2023.....	9
Tabela 2: Sytuacja społeczno-ekonomiczna mieszkańców Złotowa w latach 2018-2023	11
Tabela 3: Poziom bezpieczeństwa w Złotowie w latach 2022-2024	13
Tabela 4: Wskaźniki rozwoju gospodarczego w Złotowie w latach 2018-2023.....	21
Tabela 5: Wskaźniki rozwoju w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w latach 2018-2023.....	26
Tabela 6: Wskaźniki rozwoju w sferze technicznej w latach 2018-2023.....	31
Tabela 7: Charakterystyka jednostek przestrzennych	40
Tabela 8: Jednostki przestrzenne.....	42
Tabela 9: Dobór wskaźników bazowych wg sfer.....	44
Tabela 10: Wskaźniki bazowe w sferze społecznej.....	47
Tabela 11: Wskaźniki znormalizowane w sferze społecznej	48
Tabela 12: Wskaźniki bazowe w sferze gospodarczej	51
Tabela 13: Wskaźniki znormalizowane w sferze gospodarczej.....	52
Tabela 14: Wskaźniki bazowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	54
Tabela 15: Wskaźniki znormalizowane w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.....	55
Tabela 16: Wskaźniki bazowe w sferze technicznej	57
Tabela 17: Wskaźniki znormalizowane w sferze technicznej.....	58
Tabela 18: Wskaźniki bazowe w sferze środowiskowej.....	60
Tabela 19: Wskaźniki znormalizowane w sferze środowiskowej	61
Tabela 20: Delimitacja obszaru zdegradowanego wg poszczególnych sfer	64
Tabela 21: Jednostki przestrzenne wybrane do obszaru rewitalizacji (wskaźniki znormalizowane).....	67
Tabela 22: Wartość sumaryczna wskaźników znormalizowanych - koncentracja zjawisk kryzysowych.....	68
Tabela 23: Weryfikacja limitów obszaru rewitalizacji w zakresie powierzchni i liczby mieszkańców	70
Tabela 24: Charakterystyka podobszarów rewitalizacji na terenie Miasta Złotów	70

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1: Lokalizacja Gminy Miasto Złotów	6
Rysunek 2: Jednostki przestrzenne	43
Rysunek 3: Jednostki kryzysowe w sferze społecznej.....	49
Rysunek 4: Jednostki kryzysowe w sferze gospodarczej.....	53
Rysunek 5: Jednostki kryzysowe w sferze funkcjonalno-przestrzennej	56
Rysunek 6: Jednostki kryzysowe w sferze technicznej	59
Rysunek 7: Jednostki kryzysowe w sferze środowiskowej.....	62
Rysunek 8: Obszar zdegradowany na terenie Miasta Złotów.....	65
Rysunek 9: Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Złotów	69